

SCHAFTTIJD

Paul Coppens

Versie 2007

SCHAFTTIJD

Paul Coppens

AUTEURSBUREAU ALMO bvba
Coremansstraat 34 bus 8
2600 Berchem
Tel. 03/260.68.16

Dit werk mag slechts worden opgevoerd worden
na voorafgaande schriftelijke toelating van

AUTEURSBUREAU ALMO bvba
Coremansstraat 34 bus 8
2600 Berchem
Tel. 03/260.68.16
E-mail info@almo.be
www.almo.be

waar de nodige teksten kunnen worden aangekocht.

EERSTE TAFEREEL

Een maandag.

Willy op. Neuriet opgewekt een liedje. Komt aan de hoop zand. Neemt schop.

WILLY   *(kijkt richting bouw, naar boven)*
Moet ik nieuwe maken, Gaston?!

GASTON   *(off)*
't Is nu de moeite niet meer!

WILLY   *(blik op polshorloge)*
Miljaar, is 't al zó laat?!
(roept naar boven)
Zeg Gaston, maar 't is al vijf na de twaalven jong! 't Is schafttijd begot!

GASTON   *(off)*
Breng just diene mortel nog naar boven!

WILLY   Niks van! Ge betaalt gij mij niet tijdens de schafttijd! 'k Ga-ik
fretten, zie!
(naar emmer water, wast zijn handen)

GASTON   *(off)*
Allée Willy jong, 'k moet hier nog een paar stenen doen en 'k heb
gene mortel meer!

WILLY   *(neemt handdoek, droogt zijn handen)*
Vanachternoen, manneke, vanachternoen! Nu da'k d'horloge gezien
heb, begint mijne buik te rammelen. En ge weet, mee een lege
pens kan den dezen niet werken. Allée jong, komt van die stelling!

*Willy gooit de handdoek aan de kant, neemt zijn tas, gaat zitten op een paar stenen,
neemt boterhamendoos en pul, begint te eten.*

*Gaston op, naar emmer, wast zijn handen. Droogt daarna handen af aan handdoek.
Ondertussen:*

GASTON   Zeg, sinds wanneer hebt gij mij te commanderen?

WILLY   Ha, Gaston, luister ne keer hier hé : tijdens de schafttijd zijt gij
mijne baas niet. Van die acht uren per dag ben ik een half uur
zelfstandig en een zelfstandige hebt gij niet te commanderen.

GASTON   Dus gij mij ook niet.

WILLY   Voilà.

GASTON   *(neemt zijn tas)*
Ge zult 't wel uitleggen, gij.

- WILLY   En 'k zal u nog iets zeggen hé: kijk ne keer goed naar uw horloge.
- GASTON   En dan?
- WILLY   Kijk maar.
- GASTON   *(kijkt naar zijn uurwerk)*
Ik kijk.
- WILLY   Marcheert ze goed?
- GASTON   Ik peins 't wel.
- WILLY   Awel, wat ziet ge dan?
- GASTON   Niks, z'is vuil.
- WILLY   Zéven minuten na twaalf, manneke. Of ze nu vuil is of niet, maar 't is zeven minuten ná twaalf.
- GASTON   *(komt naast Willy zitten, neemt boterham, thermos)*
Gij had toch ook d'horloge uit 't oog verloren hé.
- Ze beginnen te eten.*
- WILLY   Dat kan 't kleinste kind tegenkomen.
- GASTON   Dar is nochtans uw gewoonte niet.
- WILLY   En weet ge wat dat wil zeggen?
- GASTON   Dat 't uw gewoonte niet is?
- WILLY   Nee-e, dat 't zeven na twaalf is.
- GASTON   Zeg het dan ne keer.
- WILLY   Dat wil zeggen da'k maar om zeven minuten na halféén ga herbeginnen.
- GASTON   Gij zult toch ook gene minuut te lang werken hé.
- WILLY   Just is just en als ge niet content zijt van mij, zoekt dan maar nen anderen.
(kijkt naar Gastons eten)
Weeral kaas?
- GASTON   Daar zou'k mij aan verhangen zie.
- WILLY   Bijna alle dagen kaas. Gij zult nog ne keer veranderen in een bol kaas, gij.

GASTON En gij? Wat hebt gij mee?

WILLY Fricandon. Da's tenminste iets voor op krachten te komen.

GASTON *(neemt krant)*
Eens kijken wat ze vandaag schrijven.

WILLY De gazet! Dat lees ik niet meer, jong.

GASTON Voor wat niet?

WILLY Geen nieuws is goed nieuws.

GASTON Da's ook just.

WILLY En daarbij, d'er staat iedere dag 't zelfde in: ambras in het Midden-Oosten, ambras in Rusland, schandalen hier, schandalen daar, markten die omhoog en omlaag gaan, een olievlek van nen boot, aids van tussen de benen, guerrillero's die boeren vermoorden. Dit wordt duurder, dat wordt duurder... een bomaanslag hier, een ander bom ginder. Van de Ira of de Eta of van die madam, hoe noemt ze weer?... Ellen Kada ...of zoiets... Altijd dezelfde zottigheid.

GASTON Noemt gij dat zottigheid?

WILLY Och, 't is ver van hier.

GASTON En moesten ze hier nu ook eens beginnen met bommen, hé?

WILLY De CCC bestaat al lang niet meer! Hun bommen zijn op.

GASTON En een andere groep terroristen. Hé? Wat dan? Een bom vlak naast uw deur.

WILLY Een seksbom ja, dat zou'k nog willen. Maar dan vóren mijn deur.

GASTON Maar een échte bom. Hé? Wat zoudt ge dan doen?

WILLY Mijnen helm opzetten.

GASTON En wattekes in uw oren steken zeker.

WILLY Of ik zou in een kelder kruipen. Maar dan wel een wijnkelder.

GASTON Tiens, drinkt gij dan nog altijd? En'k peinsde dat g'er ging mee stoppen.

WILLY Gaston jong, 't is niet gemakkelijk zenne. Ge weet hé, de wil is sterk, maar 't vlees is toch zo zwak. En surtout mijne lever... da's maar een héél zwak stukske vlees.

- GASTON En een dróóg stukske. Allée, dan zijt ge van 't weekend weer zat geweest, 'k hoor het.
- WILLY De vrijdag, dat ging nog. En gisteren ook nog. Maar de zaterdag! Gaston, de zaterdag! Ge moest mij gezien hebben. Een stuk in mijn kloten, jong! En een ferm stuk!
- GASTON Gij zult u ook nooit beteren hé.
- WILLY 'k Heb serieus de bloemekes buitengezet... en... met een mokke meegeweest.
- GASTON Ja, dat dacht ik al.
- WILLY Een schoon teefke, jong... Gogooh! Een bijouke... een pekzwarte van haar.
- GASTON Dan is 't nu eens geen blonde?
- WILLY Eens afwisselen hé Gaston. Op tijd eens voor een veranderingske zorgen.
- GASTON Hebt g'er dan mee gevreeën ook?
- WILLY Dat kunt ge wel peinzen. Tot een uur of drie 's nachts. Maar dan was ik nog nuchter hé. Ah, 't zal wel zijn. 't Is maar nadat ik ze naar huis gedaan heb da'k 't varken uitg'hangen heb. 'k Heb in de Scoubidou gezeten.
- GASTON De Scoubidou?
- WILLY Maar dat zult gij niet weten. Dat is nog niet te lang open. Maar 't is daar goed, jong. 'k Heb daar eerst een brochette g'eten en dan ben ik eraan begonnen. 'k Heb begot gans de lijst afgedronken. Allée, 't is te zeggen alleen 't bier hé. Een Pilsken, een Palmken, een Calleken, een Witteken, een Trappist, een Duvel... enzoverder... en ze liepen toch zo goed binnen.
- GASTON 'k Hoor het, dan kon ge weer niet meer op uw benen staan.
- WILLY Gogooh, mijn poten sloegen van onder mijn gat, jong. Nonedju, zie, 'k heb al gene honger meer als 'k op die brochetten peins.
(*stopt boterham weg, drinkt koffie, spuwt hem uit*)
Bweikes, 't is weer gene goeie koffie. 'k Heb mijn meken nog van haar leven gene goeie koffie weten maken. Een goed mens, allée... buiten haar gezaag, maar koffie zetten... nee-e... daar heeft ze de kloten verstand van.
(*stopt pul weg*)
Weet ge wa'k ga doen? 'k Ga op 't hoekske een pot pakken.
(*staat op*)
Gaat ge mee?

- GASTON Neen-ik.
- WILLY Allée toe, jong... voor éne keer.
(kijkt in de verte)
Ah maar... zie nu! Nondedju, 't is gesloten. Da's nu nog van z'n leven niet gebeurd dat 't Hoekske gesloten is op een maandag.
- GASTON Ge zult gij uwe koffie moeten uitdrinken, jong.
- WILLY Zijt ge zot? 'k Sterf dan nog liever van dorst als van vergiftiging.
- Willy loopt verveeld heen en weer, handen in de broekzakken. Komt bij Gaston, kijkt over diens schouder mee naar de krant*
- WILLY Wat is er op TV vanavond?
- GASTON Familie.
- WILLY Dat weet 't kleinste kind ook.
- GASTON Of Thuis.
- WILLY Hé zeg, zeveraar. Daarnà.
- GASTON Spellekes.
- WILLY Is er ergens een film op.
- GASTON Op Filmnet.
- WILLY Plezant zenne, héél plezant.
- GASTON Op Frankrijk geven ze een oude film. Met Gary Cooper, in wit-zwart.
- WILLY Ja, nu dat iedereen een kleuren-tv heeft, geven ze films in wit-zwart.
- GASTON Wit en zwart zijn toch ook kleuren.
- WILLY Ja, en grijs ook, onnozelen.
- GASTON "De Cowboy en de Lady"
- WILLY *(gaat zitten, staart genietend voor zich uit)*
Ge moest mijn lady eens gezien hebben, de zaterdag... en daar mijne cowboy bij...
- GASTON *(bladert in krant, lezend)*
En de voetbal... ons ploeg heeft weer verloren gisteren.
- WILLY *(hoort Gaston niet eens)*

`k Heb haar leren kennen door aan haar haar te trekken. Ze had haar tot op haar gat. Ze stond mee hare rug naar mij en ik dacht dat het de Florre was. Ja, die heeft ook haar tot aan zijn voerstreek. En ik trok daar toch wel aan zeker.

- GASTON Een andere keeper zouden ze moeten hebben. Den deze is te oud.
- WILLY Rebecca...
- GASTON Nee, De Wilde.
- WILLY Ze heeft een auto. Ah ja, ik zelf heb er gene, dus moet ik mij altijd een mokke opdoen die d'er ene heeft. En 't is een grote bak zenne...
- GASTON ...stampvol...
- WILLY Alleen wij met ons tweekes. Zeg Gaston, en we hebben een toerke gedaan. Naar de boskant, ge weet wel, waar dat er zulke rustige plekskes zijn...
- GASTON ...vol modder en daar moesten ze op spelen...
- WILLY 't Zal wel zijn dat we gespeeld hebben. Ja, ze kon er wat van. Zeg, en 't was nogal een hete zenne. Ze had gene soutien aan.
- GASTON Vanop twaalf meter...
- WILLY Veel dichter jong. Zie, als ik erop peins, dan wordt er hier weer iets wakker. In diene auto hé en met de kussens achteruit...
- GASTON ...twee keer op de deklát en de derde keer was 't roos...
- WILLY Jaja... `k had bijna gene asem niet meer. En dan...
- GASTON ...in den twintigste minuut vervangen...
- WILLY Neenee, `k heb-ik voortgedaan jong. Wat peinst ge wel. Zo slap ben ik nu ook weer niet.
- GASTON ...de laatste tien minuten keerde 't spel...
- WILLY Ja, we hebben ons nogal gekeerd, zenne.
(*bekijkt nu Gaston*)
Zeg, gij kunt daar nogal van meeklappen, jong. Zeker ook al eens in een auto gevreeën? Gaston?...Gaston?...
- GASTON (*kijkt verwonderd op*)
Watte?
- WILLY Hoe, watte? Hebt gij mij niet verstaan? Ik ben tegen u bezig, zenne.

- GASTON En ik tegen u. Over ons ploeg. Maar dat interesseert u natuurlijk niet.
- WILLY Kust nu mijn botten... de voetbal... Ik ben over Rebecca bezig begot.
- GASTON Rebecca? Wie is dat nu weer?
- WILLY Zeg, houdt gij mij voor de zot, jong?
- GASTON Hoe?
- WILLY Hoe... hoe!!! `k Ben bezig over mijn lief van de zaterdag, kieken.
- GASTON Ge weet da'k mij daar niks van aantrek.
- WILLY Ho, 't is al goed meneer! Lees voort! `k Zal u gerust laten, zie.
- GASTON 't Is elke maandag 't zelfde lieke. Iedere week hebt gij een ander!
- WILLY Gij gelooft mij niet hé? Omdat de jaloers zijn. Dát is 't, ge zijn jaloers.
- GASTON Ge zoudt beter eens seriéus beginnen verkeren.
- WILLY En trouwen zeker.
- GASTON Ja, anders zult ge nog verloren lopen.
- WILLY `k Zal mijne weg wel terug vinden, manneke, ge moet gene schrik hebben. Trouwen begot.
(staat op, gaat naar de straatkant, rug naar Gaston)
- GASTON *(neemt Willy's brood, legt die op zijn plaats onder de handdoek)*
En voor wat niet?
- WILLY Nooit van mijn leven, Gaston
- GASTON Ge kunt toch heel uw levenlang niet op zwier blijven gaan. Dan met de deze, dan met een ander.
- WILLY Een vrouw is een goed gerief, maar ge moogt ze niet in huis hebben, Gaston. En daarbij, dat zoudt gij toch beter moeten weten. Die Ingrid van u is toch ook geen katje om zonder handschoenen aan te pakken?
- GASTON Ingrid is een goed vrouwke.
- WILLY Bah ja...
- GASTON Ja, we hebben al eens ruzie, maar dat gebeurt in ieder huishouden.

- WILLY   Maar bij u is 't bijna iedere dag bagaar.
- GASTON   Dat zegt gij.
- WILLY   Zijt nu eens eerlijk.
- GASTON   Mijn vrouwke...
- WILLY   Héla... ONS vrouwke. Dat moogt ge nooit zeggen : mijn vrouwke.
- GASTON   Hoor nu ne keer. Gij kunt er van meeklappen hé... gij kunt er van meeklappen.
- WILLY   Já, ik kan daar van meeklappen. `k Ben wel nog een jongman, maar `k ben altijd op de baan en `k ondervind genoeg. Een vrouw is en blijft een gevaarlijk schepsel.
- GASTON   't Is daarmee dat gij geenéén kunt gerust laten.
- WILLY   Ah, da's mijne natuur hé Gaston. En... euh... ik kan er dan ook weg mee, zenne. Ik draai z'allemaal zo rond mijne vinger. En de schoonste 't eerst.
- GASTON   Zal wel.
- WILLY   't Is daarmee dat ge nooit moogt zeggen 'mijn' vrouwke, want als ze in mijn buurt komt, hebt gij afgedaan. Ze voelt direct 't verschil.
- GASTON   Stoefer.
- WILLY   Neenee, dat is zo. Ge zoudt van mij nog iets kunnen leren.
- GASTON   Hoe dat ge u een stuk in uw voeten moet drinken zeker.
- WILLY   Awel, stuurt ze maar eens naar mij.
- GASTON   Ze blijft zij waar dat z'is.
- WILLY   Ge zit al direct met de piepers hé. 't Koud zweet breekt u al direct uit hé! Hé?
- GASTON   En laat me nu voortlezen.
- WILLY   *(gaat zitten, op zijn boterhammen)*
Wat leest ge?
- GASTON   Over een proces dat vandaag gaat beginnen in Gent.
- WILLY   Voor wat moet gij nu zulke dingen lezen? Anders leest gij altijd de sport op een maandag.

- GASTON Hé zeg, `k mag toch lezen wat dat IK wil zeker?! En daarbij, ge moet uwe neus niet in mijn zaken steken.
- WILLY Dan moet gij dat met úwe neus ook niet in de mijn doen. Gij wilt mij doen trouwen begot en `k durf er mijne kop op zetten dat ge 't uzelf al dubbel en dik beklaagd hebt.
- GASTON Dat heb ik toch niet gezegd.
- WILLY Nee-e, maar dat zie`k aan u.
- GASTON Ja, gij ziet ook vanalles, gij. Maar wat ge moèt zien, dat ziet ge niet.
- WILLY Wadde?
- GASTON Dat ge met uw gat op uw boterhammen zit.
- WILLY *(veert recht)*
Milledju, da`k dat niet gevoeld heb!
- GASTON G`hebt gij geen gevoelens meer hé.
- WILLY 't Is te zien voor wát.
(neemt zijn boterhammen op)
Kijk nú eens, zo plat als een vijg.
(stopt boterhammen weer weg)
Bah, die zijn voor de konijnen.
(zet tas weg, kijkt op zijn uurwerk)
Verdomme, 't is al twintig na twaalf. Dat die café nu gesloten is. Da's puur voor mij te koeilloneren. En 't is te ver voor naar die andere te gaan.
- GASTON Nadorst?
- WILLY Wat zegt ge?
- GASTON Nadorst.
- WILLY Ja, nadorst... já, jongskén. Gij weet niet meer wat dat dat is hé. Maar... euh... `k zou naar een café moeten voor wat anders ook.
- GASTON Voor wat?
- WILLY `k Moet schijten.
- GASTON Kust nu mijn botten! Begint diene fricandon al te werken?
- WILLY Jaja, lach maar... maar 't is serieus zenne.
- GASTON Peinst erop dat ge om zeven na half één moet herbeginnen.

- WILLY   Ja, 'k weet het... 'k weet het...
(*loopt ongemakkelijk heen en weer*)
En 'k zal mij begot niet kunnen inhouden tot vijf uur.
- GASTON   Gaat hier ergens bellen in de buurt.
- WILLY   'k Zie mij daar al aan een deur staan bellen en als er dan een madam opendoet zal ik zeggen: "madam, laat mij eens binnen want ik zou dringend eens moeten schijten!". Ze zal haar haasten.
- GASTON   Ge moet bij een ouwe kwezel gaan, dan peinst ze dat ze daarmee een werk van barmhartigheid doet.
- WILLY   't Zou bij mij eerder een werk van 'stankachtigheid' zijn.
- GASTON   Zeg, 't zijn precies eieren dat ge moet leggen;
- WILLY   Nee-e; 't is wat anders. Zeg Gaston, 'k zou 't ook kunnen vragen gelijk in een gedicht: "Allée, laat mij dée. 'k Moet naar 't wc en 't is pressé.
- GASTON   ... Want 't is gesloten 't café! En vraag terwijl maar een pintje ook!
- WILLY   Gaston, gij lacht ermee, maar 't begint echt pressé te worden. 'k Kan-ik niet anders dan in die villa gaan.
- GASTON   Maar niet aan de stelling, daar moeten we nog te dikwijls passeren.
- WILLY   In 'n hoek van de garage, daar hebben we toch al gedaan.
(*rukt plots de krant uit Gaston's handen, scheurt er een blad af*)
Allé kom!
- GASTON   Zeg, wat doet gij nu, jong.
- WILLY   'k Moet toch iets hebben om mijn gat af te kuisen!
(*bekijkt de pagina*)
Hierzie, ne foto van Elio Di Rupo... mee zijn strikske... da's eerste klas om mijn gat af te kuisen...
(*af en in 'villa'*)

Gaston kijkt hem een ogenblik na.

- WILLY   (*off*)
Ah, hier heb ik een goed hoekske.
- GASTON   Zie maar dat ge daar gene wortel schiet.
- WILLY   (*off*)
Ge moet gene schrik hebben, Gaston, 't zal niet te lang duren.

Gaston staat op, duidelijk met binnenpret. Uit het berghok neemt hij een pot vet en een verfborstel. Hij strijkt de bovenkant van de steel van de kruitwagen in met vet. Gaat pot en borstel weer wegzetten. Komt terug, gaat op zijn plaats zitten en leest verder in de krant.

- GASTON Hebt ge papier genoeg of moet ge heel de gazet hebben?!
- WILLY *(off)*
 'k Zal wel genoeg hebben. Ik had wel liever de Play-boy gehad! Dat schuift beter!
(even later, off en terwijl op)
 Voilà, 't is gepasseerd.
- GASTON Zo rap?
- WILLY 't Zat gereed.
 Zeg, moet ge Di Rupo zijn gezicht nu ne keer zien. Zo bruin...
- GASTON *(kijkt op zijn uurwerk)*
 Half één, 't is tijd, jong.
(stopt krant en thermos in tas)
- WILLY Héla, héla... nog zeven minuten!
- Gaston En nog twintig seconden zeker.
- WILLY Just is just.
- GASTON *(gaat tas in berghok zetten)*
 Ik ga al naar boven. Brengt gij diene mortel al naar boven, 'k zal d'er gereed staan.
- WILLY Gij zijt zeker van een haas gepoept?
- GASTON Den architect wil dat 't vooruit gaat!
- WILLY Diene zak, en wij mogen kreperen zeker.
- GASTON Allé kom.
(af)
- WILLY *(blijft echter rustig staan, handen in de zakken, tot zichzelf)*
 De maandag, die zouden ze moeten afschaffen. Van z'n leven gene maandag niet meer. Maar ja, dan zit ge daar nog altijd met den dinsdag. Enfin, zo is't altijd iets.
(kijkt naar de lucht)
 Dat 't nu eens wou regenen hé... giéten begot...
(pauze, kijkt op uurwerk)
 Nóg vier minuten! Had ik maar iets gewonnen met de lotto... maar nee-e, niks. Met de lotto winnen, da's iets voor rijke mensen.
(kijkt naar de kruiwagen)
 Allée, 'k zal mij dan maar opofferen. 'k Zal-ik maar beginnen. Nog drie minuten begot. 'k Ga-ik nu al overuren kloppen, zie. En dat op ne maandag. 't Is ver gekomen met mij!
(naar de kruiwagen, roept naar boven)
 Gaston uwe mortel komt eraan hé! Maar drie minuten dubbel betaald!

(Spuwt en wrijft in zijn handen, neemt de kruiwagen bij het handvat)

Godverdomme!!!!

(laat kruiwagen neerploffen, bekijkt zijn vette handen)

Smeerlap! G'hebt mij weer bij mijn kloten!

(roept kwaad naar boven)

Maar dat zet ik u betaald zenne, manneke!!

(naar berghok, neemt de krant uit de tas van Gaston, komt terug terwijl hij er zijn handen en daarna de kruiwagen mee afkuist)

Die vuil smeerlapperij! Voilà en dat proces moet gij nu ook niet meer lezen zie!!

Fade out licht.

TWEEDE TAFEREEL

De week daarop. Dinsdag

De scène is een ogenblik leeg. Dan komt Willy op met een plastieken mandje met een paar -8- flesjes bier. Hij komt op van de straatkant.

WILLY   *(roept naar boven)*
Allée Gaston, 't is 't moment!
(gaat zitten en ontkurkt twee flesjes))

Gaston op van kant bouw.

WILLY   En ze zijn goed fris.

GASTON   *(gaat naast Willy zitten)*
Ja, dat zal er wel ingaan.

WILLY   Kan ik geloven begot.
(geeft flesje aan Gaston)
Hier, pak vast.

GASTON   Santé.... Op uwe lotto.

WILLY   Santé !
(drinkt flesje in één teug leeg)

GASTON   *(heeft wat gedronken en kijkt naar Willy die gulzig drinkt)*
Da's zeker van dorst ?

WILLY   Ah 't zal niet zijn.

GASTON   G'hebt er van de noen nochtans ook al een paar uit op 't hoeksken.

WILLY   Bwah, een stuk of zes, da's nu niks.

GASTON   Toch niet voor ne man gelijk gij.

WILLY   Daar zegt g'het, zie.
(neemt een ander flesje)
Allée, jongske, drink ne keer wat rapper. Ge zijt precies een borelingske dat met snokskes zwelgt.

GASTON   'k Ben-ik zo gene doorjager gelijk gij.
(drinkt)

WILLY   *(blik op uurwerk)*
Vijf na den tweeën... zeg, dat gebeurt ook niet dikwijls dat we binst ons uren zitten te zuipen.

- GASTON Jaja, maar niet te lang. 't Zou kunnen gaan regenen en we zijn vandaag nog niet goed g'avanceerd.
- WILLY *(dromend voor zich uit starend)*
500 euro begot.
- GASTON Ja, daarmee kunt ge al een pintje verzetten.
- WILLY 500 euro...
- GASTON Zelfs nen helen bak.
- WILLY Had ik dat één cijferke ook maar g'had.
- GASTON 't Zal voor de volgende keer zijn.
- WILLY 'k Heb toch geen chance hé. Nog één cijferke begot.
- GASTON Gij zijt nooit content, gij.
- WILLY Had ik het getal zestien ook g'had hé, 'k had 100.000 euro. Of 't reservegetal dan had ik 1 miljoen... voor 't ongeluk geboren begot.
(bekijkt het flesje van Gaston)
Zeg, uw fleske is nu nog niet leeg, jong.
- GASTON Allée vooruit dan, anders blijft ge zagen.
(drinkt flesje leeg)
- WILLY *(geeft hem meteen een ander flesje)*
Hier.
- GASTON Jamaar...
- WILLY Smoel toe en drinken!
- GASTON *(neemt flesje aan)*
Santé
(drinkt)
- WILLY Schol! Als ge niet poept, geraakt ge niet vol!
(drinkt gulzig)
- GASTON Maar dit is toch 't laatste. 'k Ben niet van plan om met een stuk in mijn voeten thuis te komen.
- WILLY Moogt ge geen punten verliezen misschien?
- GASTON Moest ge 't weten, Willy...
- WILLY Wat?
- GASTON Nee, 't is nu 't moment niet om punten te verliezen thuis.

- WILLY Is 't ambras?
- GASTON 't Is toch gene rozegeur en maneschijn.
- WILLY Bwah, in alle goeie huishoudens is 't er ne keer iets.
- GASTON Tiens, gij weet dat?
- WILLY Já'k zenne, ik weet dat. Van ondervinding.
- GASTON Ondervinding?
- WILLY Gaston, 'k zal u eens iets zeggen: dat ge moest weten hoeveel getrouwde vrouwkes bij mij hun beklag komen doen over hunne vent, ge zoudt ervan verschieten.
- GASTON Allée gij.
- WILLY Ja, bij mij komen ze allemaal hun hart uitstorten. Want in mij hebben ze het volste vertrouwen. Ze weten dat ze bij mij terecht kunnen met hun problemen.
- GASTON Serieus?
- WILLY 'k Mag hier doodvallen als 't niet waar is.
- GASTON Past dan maar op.
- WILLY Als er iets is dan komen ze bij mij... bij hun Willieken.. en dan moet ik hen troosten.
- GASTON En hoe doet ge dat dan?
- WILLY Dat kunt ge wel peinzen hé Gastonske, dat kunt ge toch wel peinzen.
- GASTON Jaja, dat kan ik zeker.
- Een stilte. Beiden drinken.*
- WILLY *(kijkt Gaston aan)*
Allée, wat wilt ge nu zeggen met die punten verliezen?
- GASTON Ach jong, zwijgt er maar over.
- WILLY 'k Zal u ne goeie raad geven hé: als 't scheef zit, water bij uwe wijn doen, véél water. Allée, ik zou dat niet kunnen, maar gij wél... water bij de wijn. En haar eens goed tegen uw gilet trekken. En surtout, op tijd naar boven en 't bed eens goed laten kraken... en 't probleem is opgelost.
- GASTON Als úw bed eens zal kraken in uwen eersten huwelijksnacht.

- WILLY Ah, dat zou wel eens kunnen.
- GASTON Hoe bedoelt ge?
- WILLY Awel ja...
- GASTON Gij peinst er toch niet over om te trouwen zeker? Gij?!
- WILLY `k Zal nog zien hé.
- GASTON En al die vrouwen die moeten getroost worden?
- WILLY Ah, maar dat blijf ik daarbij doen... na mijn uren hé.
- GASTON Tiens, nu doet ge me toch verschieten, jong. Zeg, maar nu dat ge't zegt... toch niet met die van de noen zeker? Van op 't hoeksken daar?
- WILLY Yep.
- GASTON Met die dikke?
- WILLY Gaston, zó dik is ze nu ook niet hé. Z'is wel goed voorzien van oren en poten en hare vanvoren daar kunt ge niet nevens kijken, maar daar heb ik dan tenminste pak aan.
- GASTON Zo een lelijk scharminkel.
- WILLY Nu niet overdrijven hé. Ze mag er toch zijn? Gij zijt er wel!
- GASTON Merci
(*drinkt*)
Awel, `k had van de noen precies willen zien dat jullie mekaar al kenden.
- WILLY Van verleden week de vrijdag.
- GASTON En 't is nu dinsdag. Da's dan al vier dagen. Da's zeker uw record?
- WILLY Jaja, vier dagen al. 't Is daarmee da'k peins dat 't nu serieus zal zijn.
- GASTON Amaj, dat zou ne stoot zijn dat gij met zoiets zou trouwen. 't Is precies 't Fort van Breendonck.
- WILLY Awel, en in dat fort wil ik krijgsgevangene zijn, zie.
(*maar beseft nu wat hij heeft gezegd en herpakt zich*)
Allée, bij manier van klappen hé Gaston, bij manier van klappen.
- Gaston drinkt zijn flesje leeg en staat op.*
- WILLY Wat gaat ge doen?

- GASTON Voortwerken tiens, wat denkt ge misschien?
- WILLY Allée Gaston, jong... zet u nog vijf minuten. D'er zijn nog een paar fleskes over. We gaan die eerst naar binnen kappen.
- GASTON Neenee, we moeten voortdoen. We zijn van de noen ook al een half uur later begonnen.
- WILLY Maar voor ene keer, Gaston. Ge vergeet zeker da'k met de lotto gewonnen heb.
- GASTON Ja, en daarom moet ge niet meer werken?
- WILLY *(ontkurkt twee flesjes)*
Ge moet gene schrik hebben, dat kot zal wel op tijd af zijn.
(geeft flesje aan Gaston)
Vooruit, panikeur, giet dat in uw kas.
(ze drinken)
Zeg Gaston, als ik nu met die Linda zou trouwen...
- GASTON Linda?
- WILLY Awel ja, die van van de noen.
- GASTON Oh, ' spook van den opera wilt ge zeggen.
- WILLY Ja... allée...
- GASTON Wat is daarvan?
- WILLY Awel ja, als ik met de die zou trouwen, hoe moet ik dat doen?
- GASTON Hoe dat ge dat moet doen? Luistert: ge begint met uw kleren uit te trekken...
- WILLY Dat weet ik ook, slimmen. Maar in de kerk wil ik zeggen.
- GASTON Awel gewoon, ge komt de kerk binnen en ge gaat naar voren.
- WILLY Zo maar gewoon binnenstappen?
- GASTON 't Is te zeggen: uw moeder zal u leiden en haar vader zal aar leiden. Zeg, maar hebt ge dat dan nog nooit gezien?
- WILLY 't Is van mijn communie geleden da'k nog in een kerk geweest ben.
- GASTON Ja, 't is ook niks voor u hé.
- WILLY En als ge daar dan aan dienen toog... allée... aan...
- GASTON Aan dat altaar...

- WILLY Ja... als ge daar dan zit, wat dan?
- GASTON Dan moet ge uw gebeden opzeggen.
- WILLY Bidden milledju?!
- GASTON Ja en niet vloeken.
- WILLY Jamaar, `k kan-ik geen één gebed niet meer.
- GASTON Dan zult ge die opnieuw moeten leren hé. En daarbij, ge zult gij eerst nog bij de pastoor moeten gaan ook.
- WILLY En daar moet ik ook bidden?
- GASTON Ja. Alles. Uw weesgegroet, ` Onze Vader, de Tien Geboden, `t gebed vóór en na `t eten...
- WILLY Ik ken alleen een gebed van vóór en na `t drinken.
- GASTON Dat kan ik goed geloven.
(zet flesje weg)
Allée kom, we gaan voortdoen.
- WILLY Zeg... maar wacht eens, jong... haastigen!
- GASTON `t Zal gaan regenen.
- WILLY Daar veeg ik mijn botten aan. Ik kan tegen wat nat.
- GASTON Ja, van buiten en van binnen.
- WILLY Zeg, en aan dienen toog... aan dat altaar... daar moet ge een fles wijn drinken ook hé?
- GASTON Een flés? Ne kleinen beker... een kelk noemt dat, is ook al goed zeker. En vergeet niet dat de pastoor er ook van drinkt en die mannen zijn zot van wijn.
- WILLY Dan zal er voor mij niet veel meer overschieten, want Linda die kan er ook nogal weg mee. Maar weet ge wa`k kan doen: ik zal aan de pastoor vragen of da`k ik mijnen eersten mag drinken.
- GASTON Ja doe dat. Allée kom.
- WILLY Moet ge dan al dienen tijd op uw knieën zitten ook?
- GASTON Da`s zeker dat, ge zit toch in de kerk.
- WILLY En daar zitten ze op hun gat?

- GASTON Van tijd tot tijd ne keer.
- WILLY 't Is maar... ik kan niet lang op mijn knieën zitten. Vanals da'k mee de voetbal ne schop tegen mijn knieën g'had heb, sukkel ik met mijne meniscus.
- GASTON Zeg maar manneken, zijt gij nu echt van plan om met die Linda te trouwen? Ge klapt precies of ge't morgen al gaat doen.
- WILLY Oh maar, dat heb ik al gedaan zenne.
- GASTON Tróuwen wil ik zeggen.
- WILLY Ge kunt nooit weten hé Gaston. D'er kan altijd een accidentje gebeuren ook hé.
- GASTON Ik geloof mijn eigen oren niet.
- WILLY 't Kan mij eigenlijk allemaal niet schelen... `k heb alleen een beetje schrik van in de kerk. `k Peins da'k daar niet goed mijnen draai zal vinden.
- GASTON Gij zoudt liever trouwen in een café hé, gij?
- WILLY Ja'k begot. In een kerk zeg... en ik kan niet tegen diene wierook.
- GASTON Och, da's niks in zijn zelven.
- WILLY Willen we ne keer repeteren?
- GASTON Watte?!
- WILLY Hoe da'k dat moet doen.
- GASTON Maar gij zijt zeker zot!!
- WILLY Dat duurt toch niet lang. Vooruit, expliceert mij dat allemaal eens.
- GASTON *(krijgt blijkbaar een idee, heeft al binnenpretjes)*
Awel 't is goed. Gij zijt Linda en ik zal uwe rol spelen en we gaan ons hier op ons knieën zetten.
- WILLY Jamaar, niet te lang hé... mijne meniscus.
- GASTON Wacht efkes.
- Gaston gaat naar het berghok en komt terug met een veiligheidshelm. Ondertussen heeft Willy twee handdoeken onder zijn hemd gestopt om zich borsten te maken.*
- WILLY Linda heeft er wel dikkere, maar soit.

Hij staat nu met zijn rug naar Gaston gekeerd, die ondertussen vanuit de emmer, water in de helm giet.

WILLY *(schikt nog even zijn borsten, zingt de bruidsmars)*
Bam bam bam bam...

GASTON *(met helm bij Willy)*
Hier, de bruid heeft altijd nen hoed op of zoiets.

WILLY Ah ja.
(neemt de helm aan, zet deze op, het water gutst over z'n hoofd)
Godverdomme, Gaston! G'hebt mij weer bij mijn kloten!!

GASTON *(lachend)*
Niet vloeken, Linda-mens, niet vloeken... ge zijt in de kerk.

WILLY Daar gaat ge nog voor kunnen doen, zenne!

GASTON Awel, ik dacht dat ge tegen wat nat kon?

WILLY *(gooit de helm in berghok, haalt de natte handdoeken van onder zijn hemd)*
En zie nu eens naar mijn tetten begot!

Gaston lachend af.

WILLY *(roept hem na)*
Awel en voor uw straf trouw ik nu niét, zie!
(gooit woedend de handdoeken in berghok en roept richting bouw)
En één van deze weken win ik nog méér op de lotto! Ge zult gij dan niet meer lachen! Zes punten zal ik hebben! Zés punten! Zés!!
(naar schop, neemt die maar bedenkt zich, neemt dan nog een flesje bier)
En nu ga ik eerst nog een fleske drinken, zie. Op mijn gemak. Komt gij uw gerief zelf maar halen!
(drinkt, bekijkt dan zijn nat hemd)
Allée zie mij hier nu staan, milledju!
(kijkt in de richting van de straat)
Jaja, ga maar voort, madam, g'hebt het goed gezien. 'k Ben nat! Van onder tot boven! Allée, ga maar voort!
(drinkt)

Gaston lachend op.

GASTON Zijt ge nu kwaad?

WILLY Kwaad?! Ja'k! En nat ook!

GASTON Dat zal wel drogen, jongske.

WILLY Als 't subiet begint te regenen zeker. De mensen die passeren blijven allemaal staan. 'k Sta-ik hier lelijk in affronten.

GASTON Maar 't is proper water, jong. Had het van diene vuile emmer geweest, waarmee we de molen afkuisen, 't zou wat anders geweest

- zijn. Dan zouden de mensen peinzen dat ge in de beerput gelegen hebt.
- WILLY 'k Zeg het u hé, gangster... den dag da'k miljonair word stuur ik u mijn kat!
- GASTON En die kat... drinkt die ook zoveel?
- WILLY Jaja lach maar, krapuul dat ge zijt. Maar ge zult niet blijven lachen. Ge zijt verwittigd.
- GASTON Wat zoudt gij met al die miljoenen doen, hé? Opdrinken en aan de vrouwen uitgeven.
- WILLY Om te beginnen zou'k op reis gaan.
- GASTON Naar waar? Naar 't Zilvermeer zeker.
- WILLY Nee-e, naar de Bahama's, manneke, naar de Bahama's.
- GASTON Waar ligt dat?
- WILLY Ah... euh... dat weet ik niet. Maar 't moet daar wreed schoon zijn en heet... en schone mokkes.
- GASTON Heet? Ge zoudt er schoon doorkomen gij. Ge verbrandt rood. Ge zoudt precies een kreeft zijn.
- WILLY *(dromend voor zich uitstarend)*
En 'k zou mij een sjieke villa kopen of d'er zelf één zetten. Nee begot, één laten zetten. Maar niet door u zenne. Een wreed sjieke villa met ne groten hof gelijk een park. En met een zwemkom.
- GASTON Ge kunt niet zwemmen.
- WILLY En met een dubbele garage.
- GASTON G'hebt genen auto.
- WILLY En ik koop mij ne Jaguar.
- GASTON Ge kunt niet rijden.
- WILLY En 'k zou mij een ultramoderne muziekinstallatie kopen... nee-e effenaf een hele muziekstudio...
- GASTON G'hebt geen verstand van muziek.
- WILLY En ne video met alles d'erop en d'eraan... en ne camera...
- GASTON G'hebt nog niet eens ne kodak gezien.

- WILLY En als 't zomer is zou'k ne helen dag in den hof liggen, als ik niet op reis ben tenminste. 'k Zou daar liggen tussen mijn sparrenbomen in ne grote ligzetel, met mijn pikkelen omhoog en ne cocktail in d'hand. En 's noenens zou'k mijn eten laten brengen door nen traiteur en 'k zou tot een diep stuk in den achternoen een dutje doen... samen met mijn meid... en 't moet een schoon teefke zijn.
- GASTON Ge zoudt u moe maken.
- WILLY En als ik niet weet wat doen, dan kom ik u bezoeken. Als ge dan ergens aan een kot bezig zijt, gaat er daar ne Jaguar stoppen. Den dezen zal uitstappen, hier... bibi... met en wit kostuum aan gelijk J.R. in den tijd. Maar een hand geef ik u niet zenne, met uw vuil poten begot. Neenee en ge moet tenminste op drie meter van mijn lijf blijven en zo tegen mij klappen. En zeker niet vergeten: mij aanspreken met "meneer". "Ja, meneer Willy"... "Neen, meneer Willy"
- GASTON Hoor nu eens, ge krijgt het al hoog in uwen bol en g'hebt ocharme nog maar vijfhonderd euro gewonnen.
- WILLY Alle rijke mensen hebben 't hoog in hunnen bol. Dat móet zo.
- GASTON 't Zou schoon zijn, gij als miljonair.
- WILLY 'k Zou behoren tot de Hei Sosjeteit.
- GASTON Socity... High Socity.
- WILLY Gaston, jong, of ge mij nu gelooft of niet, maar 'k heb begot geen kloten goesting niet meer om voort te doen.
(*gaat naar berghok, neemt zijn tas, haalt nieuw lottoformulier en stylo uit*)
'k Ga-ik er direct nen nieuwen invullen zie!
- GASTON Maar dat gade gij niet doen! Wat is me dat nu! Allée kom, luie Wammes, heft uw gat op. G'hebt er vandaag al dik uw broek aan geveegd.
- WILLY En nu ga'k eens voor 25 euro spelen.
- GASTON Willy om de liefde Gods, ik kan wel tegen een grapke, maar ge moet nu ook niet overdrijven. Wat hebt gij vandaag, jong?
- WILLY Wat da'k heb? Wat da'k Niét heb zeker... en dat is geen kloten goesting...
- GASTON (*met binnenpret, wil blijkbaar Willy op stang jagen*)
Oké... oké... dan kunt de evengoed naar huis gaan. Als ge toch geen goesting hebt. Ik ga mijnen tijd niet verprutsen.
- WILLY (*kijkt verwonderd op*)
Wat zegt gij nu?

- GASTON Welja, als ge niet meer van plan zijt om te werken, stap het dan af.
- WILLY Maar allée, Gaston, voor éne keer. Als ik zes punten heb, krijgt ge 50 euro. En laat mij nu concentreren.
(wil formulier invullen)
- GASTON Hier moet er nu gewerkt worden! Die zottigheid heeft al lang genoeg geduurd! `k Betaal-ik u niet om ne gansen dag te zeveren, zenne. Verstaan?!
- WILLY *(veert gepikeerd op)*
Já, `k héb het verstaan! Trek mij dan nen halven dag af hé! Milledju, gij zijt ne schonen, gij! Eerst doet ge zelf mee en nu maakt ge van uw klotten!
(stopt formulier weer in tas)
`k Ga naar 't hoeksken. `k Zal hem dáár invullen.
- GASTON Doet dat!
(lachend af)
- WILLY *(roept hem na)*
En daarbij, 't zal gaan gieten! Dan moeten we toch stoppen en schuilen.
(wil weggaan, maar keert op zijn passen terug en roept)
Maar kom niet op 't hoekske schuilen hé! Want `k smijt u daar buiten!
(terwijl hij afgaat, tot zichzelf)
Hebt ge dat nu al z'n leven geweten... u doodwerken, zeker als ge 500 ballen gewonnen hebt!...

Fade out licht.

DERDE TAFEREEL

*Een paar maanden later. Een donderdag.
Ze zijn ondertussen aan een andere bouw bezig.*

Het is middag. Willy op. Vol levenslust als altijd. Zingend, gekscherend. Wast zijn handen, droogt ze af. Zwaait met handdoek. Neemt tas uit berghok, gaat zitten. Neemt z'n pakje boterhammen en pul.

Dan komt Gaston op. Bedrukt, teneergeslagen. Handen wassen... enz...

Gaston komt naast Willy zitten, zegt geen woord. Heeft niet eens z'n tas genomen om te eten. Hij schijnt diep in gedachten verzonken te zijn.

WILLY *(neemt worsten uit pakje)*
Witte pensen! Die zullen smaken, zie!
(begint te eten)
Hmmm... en 't zijn begot goei. 't Zijn er van bij Désiré. Den dienen heeft toch goed gerief.
(terwijl hij eet:)
'k Heb zo eens lookpensen gegeten, maar stinken dat mijnen asem deed, jong, stinken! 'k Heb een paar dagen met geen mokke durven vrijen van schrik da'k met een flauwgevallen Madonna in mijn armen zou liggen. Stinken jong!!

Gaston zit er nog steeds teneergeslagen bij, zonder een woord te zeggen.

WILLY En wat hebt gij mee? Kaas zeker?
(geen reactie van Gaston)
Zeg maar, Gaston, wat is er jong? Ge loopt er al ne helen voornoen zo triestig bij, scheelt er iets?

GASTON Och, niks.

WILLY Awel, hebt ge nu kaas mee of hebt ge gene kaas mee?

GASTON 'k Heb niks mee.

WILLY Hoe, g'hebt niks mee?

GASTON Nee, niks... mijn kabas staat daar nog in 't kot.

WILLY Ge zijt weer aan 't zwansen hé.

GASTON Kijk maar als ge mij niet gelooft.

WILLY Ja'k begot.
(naar berghok, neemt tas van Gaston en kijkt erin)
G'hebt gedomme gelijk... niks...
(lacht dan)
Oh maar gij niet, zenne. G'Hebt uw pakske weggestoken.

- GASTON   Geen eten vandaag.
- WILLY   Moet ge vermageren misschien?
- GASTON   We hebben ambras g'had. 'k Ben 't gisteravond afgestapt.
- WILLY   Allée jong.
- GASTON   Rond de zessen van de morgen ben ik efkes naar huis geweest. 'k Heb mij eerst wat gewassen en geschoren en 'k was zinnens mijn eten gereed te maken. Maar z'is opgestaan en 't was weer volle bagaar. 'k Ben dan maar direct weggegaan.
- WILLY   Milledju, Gaston, jong.
(neemt een paar boterhammen uit zijn pakje en twee worsten)
Hier zie.
- GASTON   Maar nee.
- WILLY   Allée toe, ge moet toch eten, jong.
- GASTON   En gij dan?
- WILLY   'k Heb genoeg mee, meer dan genoeg. Mijn meken voedert mij gelijk voor een trekpaard. Vooruit pakt aan.
- GASTON   (neemt eten aan)
Merci.
(begint te eten)
- Een stilte. Willy bekijkt Gaston een poosje, probeert dan voorzichtig...*
- WILLY   Was 't zó erg?
- GASTON   Erg genoeg.
- WILLY   Bwah, dat gaat wel over. In ons geburen hé, ge weet dat misschien zijn, bij Amedee van de Kesse en Philomeen van 't rootje, daar is 't iederen dag bagaar. En wát voor ne bagaar. Milledju, Gaston jong, daar zijn d'er al veel ruiten aan diggelen gevlogen zenne. De police is daar al en paar keer moeten tussenkomen, zo neig. En dat komt altijd goed, dat komt gedomme altijd weer goed.
- GASTON   Goed komen? Willy, ge weet toch al langer als vandaag dat 't niet meer gaat jong.
- WILLY   Bah ja ... maar dat zal wel koelen zonder blazen.
- GASTON   't Wordt alsmaar slechter, jong.
- WILLY   (haalt schouders op)
Dan kan 't daarna alleen maar verbeteren.

GASTON Miserie troef thuis, jong... miserie troef... en vollen ambras...

Een korte stilte.

WILLY Heeft ze dan nog altijd geen werk gevonden?

GASTON Neen.

WILLY Hoelang staat ze nu al op den dop?

GASTON Dat moet nu zo bijna een jaar gaan zijn zeker.

WILLY En 't is van dan af nog verslechterd?

GASTON Bah ja.

WILLY Ja begot, 't moet wel triestig zijn als ge zo nevens mekander moet leven.

GASTON Ah ge weet het.

WILLY Maar allée, Gaston, daar moet toch iets op te vinden zijn, jong.

GASTON 'k Zou niet weten wat. D'er is geen klappen aan.

Een stilte.

WILLY Euh... Gaston, mag ik u iets op de man af vragen?

GASTON Doe maar.

WILLY Ge zit in 't verkort van geld hé?

GASTON Bah...

WILLY Jamaar, zeg het gerust, Gaston. Uw hart eens luchten, dat zal goed doen.

GASTON D'er zitten er toch nóg in slechte papieren. Maar moet zij daar nu persé moeilijk voor doen?

WILLY 't Is te zien wat gij onder 'moeilijk' verstaat.

GASTON Och jong, 't is altijd iets. Ze zegt dat ze op is van de zenuwen en dat ze 't leven niet meer aankan.

WILLY Zie Gaston, ge moet gij dat ook een beetje verstaan hé. 't Is heel zekers niet zo plezant voor haar. Het vroeger altijd zo breed gehad en nu ne frank in tweeën moeten bijten.

GASTON En wat moet ik dan zeggen, hé? Wat moet ik zeggen?

- WILLY   Jamaar zij zit ganse dagen thuis.
- GASTON   Ja... thuis! Maar peinst gij misschien dat ze iets doet? `k Geef toe dat ge niet iéderen dag kunt kuisen, maar zij doet nu in 't geheel niks meer. Niks. Ze heeft er geen courage meer voor, zegt ze.
- WILLY   Ja, Ingrid is altijd graag gaan werken, ik weet dat wel. Dat was haar lang leven.
- GASTON   Ge kunt u niet voorstellen hoe ze veranderd is, Willy. Ze is altijd een goed vrouwke geweest, dat wel, in de weer voor alles en iedereen. Maar nu... allée ik versta d'er mij niet uit. `k Weet niet wat ik haar in de weg gelegd heb. En als ik dan vraag: `Ingrid, maske, wat scheelt er u toch?' dan antwoordt ze: `maar niks, wat zou d'er mij moeten schelen'.
- WILLY   Allée, `k hoor het, ze weet met haar zelve gene weg niet meer.
- GASTON   En dan steekt z'het nog op mij hé. Dan zegt ze da'k-ik averechts ben. `En ge moet het niet altijd op mij uitwerken dat w'er slecht voren staan.' Dat durft ze zeggen. Voilà en de klap is uit. Dan pakt ze een boekske en begint erin te bladeren en dan hoort of ziet ze niks meer.
- WILLY   Iederéen maakt al eens ne slechte moment mee in zijn leven.
- GASTON   Ja, gij zult het wel zeggen, gij.
- WILLY   Da's zoals met mij, ik maak-ik de éne slechte moment na den anderen mee.
(*bekijkt Gaston, lacht*)
Maar ik blader in geen boekskes.
- GASTON   Gij lacht er dan nog mee ook.
- WILLY   Ah nee, `k zal er zitten voor janken zeker.
- GASTON   Ge zijt nen toffen, gij. Aan u hebt ge ook niks. Ge zegt da'k mijn hart eens moet luchten en dan zit ge mij uit te lachen.
- WILLY   Maar jongske toch, wil IK u ne keer iets zeggen, hé? `k Peins dat Ingrid gelijk heeft.
- GASTON   Ja, als gij 't vrouwvolk maar kunt verdedigen.
- WILLY   Gij zijt inderdaad averechts. En ge zijt gij de laatste tijd nen echte zwartkijker geworden.
- GASTON   Ik?!
- WILLY   Ja, gij!!

- GASTON Als er énen is die zijn courage weet te houden, als er énen is die hem een vuist durft te maken... dan ben IK het toch wel zeker!
- WILLY Dat maakt ge u zélven wijs. Maar thuis zijt gij nen ambetante zeurpiet geworden.
- GASTON Wat ik thuis doe is zitten rekenen en cijferen om er te komen!
- WILLY Awel zie voilà, dat is't hem just. Neenee, jong, deze keer zijt g' er niet. 't Ligt aan u!
- GASTON Doe maar... vooruit kom, doe maar. Kap mijn bakske maar vol.
- WILLY Dat moet niet plezant zijn voor haar. Ge komt 's avonds thuis en ge gaat direct aan uwen bureau zitten. Raprap uw eten naar binnen slokken en ze ziet u van gans den avond niet meer. Uw rekeningen maken en alles van naaldjen tot draadjen uitpluizen en niet eens meer kunnen lachen. Want dàt, Gaston, dat kunt gij de laatsten tijd niet meer. Ik ken u al zo lang, al van op school en ge waart altijd de grootste zwanser van de klas. Maar de laatsten tijd, Gaston, zijt gij een echte zuurpruim geworden. Sta me toe da'k het u zeg. Allée, par exempel, hoelang is'f geleden dat ge mij nog eens ne kloot hebt afgetrokken? Hé?

Een stilte. Gaston kijkt Willy een poosje aan.

- GASTON Ge kunt misschien gelijk hebben.
- WILLY Da's zéker da'k gelijk heb.
- GASTON Maar zij laat mij al veel langer links liggen. Al van vóór da'k d'eindjes aan mekaar moet knopen. En daarbij, als ik tot 's avonds laat reken en cijfer, dan is dat ook voor haar en de kleinen. En dat zou ze ook moeten begrijpen. Maar dat doet ze niét! Neenee, Willy, 'k geef toe da'k misschien ook fouten heb, maar toch zit er nog iets anders tussen. 'k Peins dat ze nen anderen heeft.
- WILLY Wátte?
- GASTON Z'is zo koel geworden.
- WILLY Zothuis! Omdat ze afgekoeld is, heeft ze nen anderen.
- GASTON Ze doet zo eigenaardig, jong.
- WILLY Awel, dan is dat óók uw fout, voilà. Ge moet ze dan maar weer in vuur en vlam zetten.
- GASTON De vlam is uit, jong. Voorgoed. Ik tel niet meer mee voor haar.
- WILLY Ochottekestoch! Hoort hem janken, 't klein kind. Peinst maar niet da'k compassie heb met u.

- GASTON En áls ze dan iets zegt, is't al bijtend. 't Is haar allemaal teveel. Ze kan me niet meer horen of zien. Weet ge, Willy, dat 't in bed ook al nen helen tijd geleden is. Ze wil niet meer. Da's toch niet normaal. Daar móét dan toch iets tussen zitten, jong.
- WILLY En toch peins ik dat g'het te ver zoekt.
- GASTON Wete gij dat het woord 'scheiden' ook al gevallen is.
- WILLY 't Is niet waar. Is dat echt?
- GASTON Ja't jong.
- WILLY Maar allée, Gaston, dát gaat ge mij nu toch niet aandoen?!
- GASTON Zovér is't al gekomen.
- WILLY Heeft zij daar van geklapt of gij?
- GASTON Zij. Z'had eerst gezegd dat ze eens een paar maanden alleen wou zijn met de kleinen. Ergens een appartementje gaan huren of zo.
- WILLY Voor wat?
- GASTON Moet ge dat vragen?! Heel zekers voor dienen anderen binnen te pakken!
- WILLY Geeft ze het dan toe?
- GASTON Nee, dat niet. Ze geeft er nen anderen draai aan. Ze zegt dat ze die dagelijkse sleur niet meer aankan. Ze loopt gebukt onder de stress, zegt ze. Tegenwoordig zeggen ze dat allemaal nogal rap... stress...
- WILLY Ja, dat schijnt wel in de mode te zijn.
- GASTON Ge kunt wel peinsen da'k dan in een vlammenste kolère geschoten ben. 'k Heb haar uitgemaakt voor al wat lelijk is.
- WILLY Toch niet voor hoer hé Gaston?
- GASTON 'k Heb haar gezegd: 'Als ge voor een paar maanden alleen wilt zijn, dan kunt ge voorgoéd wegblijven. Daar is de deur!'
- WILLY Hebt ge dat gezegd?
- GASTON Ja'k.
- WILLY En is ze weggegaan?
- GASTON Nee... ik.

- WILLY Gij?
- GASTON 'k Ben gaan telefoneren naar nen advocaat omda'k dat thuis niet wou doen. De kleinen moest dat niet horen.
- WILLY En hebt g'een afspraak gemaakt?
- GASTON Hij zat niet gisteravond.
- WILLY Maar nondedju Gaston jong... scheiden... dat is't laatste, jong. Allée begot... Amedee en Philomeen gaan dat ook niet doen.
- Een stilte.*
- WILLY Waar hebt ge dan vannacht gezeten?
- GASTON 'k Ben eerst een paar potten gaan drinken en 'k heb dan in de camionette geslapen.
- Een stilte. Willy zit het te verwerken.*
- WILLY Stress milledju...
- GASTON Nee, jong, 't ligt er vingerdik op. Ze moet nen anderen hebben.
- WILLY Wa zou ze. 't Zal wel écht diene stress zijn. Z'is zij altijd al een zenuwachtig type geweest.
- GASTON *(geraakt opgewonden)*
En k zeg u dat ze nen anderen heeft!
- WILLY Zet dat maar uit uwen onnozelen kop! 'k Heb wel altijd gezegd dat een wijf en gevaarlijk schepsel is en dat ge nooit 'mijn' vrouwke moogt zeggen, maar dat hebt ge toch niet serieus opgepakt zeker! Ge kent me toch al langer, zotten teppen!
- GASTON *(veert woedend op, geeft Willy de rest van zijn eten terug)*
Hier, ge zijt bedankt, maar 'k heb geen goesting niet meer.
- WILLY Eet dat op! G'hebt nog niks binnen vandaag.
- GASTON Als ik nu geen goesting niet meer heb, dan heb ik toch geen goesting niet meer zeker! Wat is me dat nu! 'k Ga voortdoen!
(wil weggaan)
- WILLY Ge gaat gij justekes niét voortdoen! Ge gaat gij wat rusten! Ge zijt precies nen halven zot!
- GASTON *(keert zich om, roepend)*
Nee-e, dat ben ik niét!! 'k Ben génen halve zot! 'k Ben ne helegánse zot! 'k Heb die teef veel te veel gegeven! Z'heeft alles wat ze moet

hebben! Ik heb ons eigen huis gezet! Ik alléén! Verstaat ge mij?! Ons eigen huis! Van onder tot boven heb ik het afgewerkt! 'k Heb tot stukken in de nacht geploeterd en mij krom gewerkt! En wat heb ik nu?! Hé?! Wat heb ik nu?!

Een stilte. Willy staat op, neemt zijn pul en geeft die aan Gaston.

WILLY Hier, Gaston, drinkt een beetje... voor uwe pens door te spoelen. Allée vooruit, drinkt.

Gaston kijkt Willy aan, drinkt dan. Een stilte. Gaston geeft pul terug aan Willy.

GASTON 't Hangt mijn kloten uit. Alles!

WILLY Da's uw gewoonte niet hé van zo te klappen.

GASTON Ik... ik kan niet meer.

WILLY Maar ge kunt gij justekes wél! Allée vooruit, zothuis dat ge zijt, zet u nog wat neer.

Gaston gaat zitten. Willy naast hem, stopt pul weg.

GASTON 't Is allemaal gedaan, jong. Mijn huwelijk is naar de vaantjes.

WILLY Maar bijlange niet.
(*korte pauze*)
Ge moet eerst heel zeker zijn, Gaston.

GASTON En z'heeft haar eigenlijk misklapt ook, gisteravond.

WILLY In verband met dienen anderen?
(*Gaston antwoordt niet*)
Awel?

GASTON Ik peins 't.

WILLY Dan zijt ge niet zeker. Ach, ze zal wel iets ánders gezegd hebben en gij hebt dat verkeerd opgepakt, kalle. Weet ge wat ge doet, jong: wacht nog een beetje uwen tijd af voor dat ge naar nen advocaat stapt.

GASTON Ja, gij kunt gemakkelijk klappen, gij. Gij die niet getrouwd zijt gaat mij zeggen wat da'k-ik moet doen.

WILLY Ja'k, Gaston, ik zeg u wat ge moet doen. En weet ge waarom?

GASTON Waarom?! Hé?! Waarom?!

WILLY Omdat ge begot niet meer weet waar g'het over hebt!

GASTON (*staat op*)

Luistert ne keer hier hé, we gaan Voortwerken en we gaan d'er niet meer over klappen! Verstaan?! 'k Zal mijzelf wel uit de puree helpen!

WILLY Voilà, ge vliegt weer direct uit!

GASTON Ge moet u niet komen moeien in mijn huishouden!

WILLY *(staat op)*
Maar beseft ge dan niet, Gaston, dat ge volledig verkeérd zou kunnen handelen?!
(gaat bij Gaston)
Ik wil mijn iet moeien met uw huishouden, maar 'k zou begot ook niet graag hebben dat uw huishouden naar de kloten zou gaan.

GASTON 'k Weet toch wel wat er thuis omgaat zeker?

WILLY Nee, da's niet waar. Omdat ge nog geen bewijzen hebt. Ge zijt nondedomme helegans uwe kluts kwijt en juist daardoor zoudt ge verkeerd kunnen handelen. Ge ziet misschien spoken.

GASTON 'k Verwittig u voor de laatste keer en ik méén het: we gaan weer aan 't werk en g'houdt uw arrogante smoel! Verstaan?! 't Zijn mijn zaken! Hoort ge?! Godverdomme! Dat 't MIJN zaken zijn!!!

Een stilte. Willy kijkt Gaston diep in de ogen. Dan:

WILLY Oké... oké... gelijk ge wilt...
(gaat weer op zijn plaats zitten)
Gelijk ge wilt... Ik zal mijn arrogante smoel houden.
(kijkt op uurwerk)
Maar wat dat werken aangaat: 't is nog geen half één. Nog tien minuten, jongske. Nog tien minuten. Nondedju...
(neemt zijn pul)
En 'k heb er begot dorst van gekregen.
(drinkt)
Bweikes!
(spuwt koffie uit)

Gaston neemt de schop en begint kwaad, om zich af te reageren, in de hoop zavel te steken. Willy stopt pul weg en kijkt Gaston een poosje aan.

WILLY Weet ge nog, Gaston, toen we bij 't leger waren? Hé? Milledju, was me dat nen tijd. Hoe dikwijls hebben wij met ons tweeën de muur niet gedaan? Ja, dat was ne schonen tijd. En weet ge nog hoe ze ons noemden in de compagnie? Hé? De Stan en den Ollie... ge weet wel, den dikken en den dunnen. Stan en Ollie... en weet ge ook waarvoor?
(korte pauze, kijkt Gaston aan)
Omdat we onafscheidelijke kameraden waren. Echte kameraden die voor mekaar door een vuur zouden lopen. Door een vuur ja... en mekaar helpen als 't nodig was... en mekaar verdedigen...

Een stilte. Gaston stopt maar houdt de schop nog stevig vast, staart voor zich uit.

WILLY Twee kameraden gelijk er op de wereld geen twee meer rondlopen. We konden mekaar niet missen. Samen op oefening, samen in de kantien of naar de cinema, in 't stad op ons lappen, bij de Duitse mokkes... samen als bleus, samen ons matras gekeerd, samen als supers... Stan en Ollie, de twee grootste krakken van de compagnie. Als ze mij zagen dan zagen ze u. En weet ge nog toen we afzwaaiden? Nonedomme, wij konden op ons poten niet meer staan. Drie dagen aan een stuk zijn we van d'één café naar d'ander gewaggeld, ons hemd in flarden vaneen en ons broek kwam er ook lief door. Mijn knoppen waren allemaal van mijn spriet en mijn hemd stak erdoor. Weet ge't nog? En we hingen met ons tweeën strontzat aan den toog, arm in arm. We jankten gelijk twee kleine kinderen. Omdat we mekaar moesten verlaten. Elk zijn eigen weg. Na vier jaar samen op school en dat jaar in 't leger. Twee kameraden gingen uiteen.
(korte pauze)
Maar dat deden we niét.
We zijn niet uiteen gegaan.
Gij zijt op uw eigen begonnen en ik werd uwe gast. Wéér bijeen!
Alsof dat 't lot ons altijd maar aan mekaar bindt.
Dat zal nu zo bijna een twintig jaar gaan zijn, zeker?
(nadenkend)
Hoeveel huizen zouden wij niet samen gezet hebben?
Hoe dikwijls hebben wij mekaar niet gekoeilloneerd?

GASTON Waarvoor vertelt ge dat allemaal?

WILLY *(staat op, met stemverheffing)*
Omda'k niet alleen uwe metsersdiener ben maar ook uwe kameraad!
Gelijk da'k al zo lang ben! Verstaat ge, Gaston?! Uwe kameraad!
(bij Gaston)
Nu al twintig jaar, Gaston... twintig jaar in regen en wind of in de brandende zon. Twintig jaar uwe mortel maken, u stenen aangeven, de fundamenten steken, betonneren. Twintig jaar met mekaar werken, Gaston, na al die jaren daarvoor al! Dag in, dag uit! Da's een heel stuk van uw leven! Gij begrijpt dat misschien niet, Gaston, maar ge zijt niet alleen mijnen baas, ge zijt veel méér! En nu zie ik zo voor mijn ogen dat ge begint diep in de put te geraken en dat laat ik niet gebeuren. Ik kan u zo niet zien. Dat doet mij iets, verstaat ge dat?! En 'k ben er zeker van dat 't allemaal zo niet is als dat ge 't u voorstelt. Waarom klapt ge 't met haar eens niet uit? Maar dan seriéus uitklappen. 't Zal weer goedkomen. Ik ben er zeker van. Ik ken u en ik ken Ingrid.
(Korte pauze. Gaston staart nog steeds aangeslagen voor zich uit)
'k Wil u helpen, Gaston. Ge moogt geen lichtzinnige beslissing pakken, jong. 'k Zeg het u : handel niet te rap in een vlaag van kolère. Wacht uwen tijd af. Gaston, jongen, laat toch niet verloren gaan wat ge zo schoon en met veel courage hebt opgebouwd. G'hebt zoveel huizen gezet, maar uw huishouden is't schóónste doeningske

dat ge gezet hebt en waar dat gij, samen met Ingrid, de fundamenteën voor gestoken hebt.

(een stilte)

En, hebt ge al eens aan uwe kleinen gedacht?

(Een stilte. Willy kijkt Gaston aan, gaat zitten en dan tot zichzelf)

Arrah... nu voel ik mij precies ne pastoor... zo ne preek...

(Kijkt naar Gaston, andere toon)

Maar nu zeg ik géén woord meer tegen u. 'k Zal mijn bakkes..., nee-e, mijn arrogante smoel niet meer opendoen als gij niet verandert.

(tot zichzelf)

En nu ga 'k mijne lotto invullen, zie.

(Neemt uit zijn tas lottoformulier en balpen.)

(Een korte stilte. Gaston staart ontroerd voor zich uit.)

GASTON Een acht.

WILLY *(kijkt verwonderd op)*
Een acht?

GASTON Ja, vult een acht in voor mij.

WILLY Goed.
(zet kruisje)
Voilà, 't staat er al op, zie.

GASTON Peterke is acht jaar.

Willy kijkt op naar Gaston. Er verschijnt een ontroerende glimlach.

WILLY En wat nog?

GASTON Vierendertig. Ingrid is er vierendertig.

WILLY *(zet kruisje)*
Vierendertig...

GASTON Elf. We zijn elf jaar getrouwd.

WILLY *(zet kruisje)*
Elf.

GASTON Achttien. Den achttienden september is 't hare verjaardag.

WILLY Achttien... en veertig... da's uwen ouderdom... ouwen bok...
(zet kruisje)

GASTON En zes... da's den datum van vandaag...
(balt zijn vuist)
Den dag dat 't weer goed zal komen. Want daar ben ik zeker van. 't Zal goed komen. 't Moet en 't zal. Daarvoor...
(ontroerd)
... daarvoor zie 'k haar veel te gaarne.

WILLY *(kijkt Gaston aan)*
Zo hoor ik u liever, Gaston.
(zet kruisje)
Voilà... zes... allée, de rest vul ik wel subiet in.

GASTON Vul dat nu maar in.

WILLY *(terwijl hij formulier en balpen wegstopt)*
't Is half één, sukkelaar, of hebt ge geen goesting niet meer voor te beginnen. Komaan, vooruit... hop!

Willy staat op en gooit met een zwier z'n tas in het berghok, begint dan weer gekscherend te zingen en te dansen.

GASTON *(moeilijk glimlachend)*
Zot...

WILLY En gij dan? Onnozelen metteko. Ziet u daar nu staan. Allée, kom nu eens van hier zien hoe da gij daar staat. Kom, vooruit jong, maakt dat g'op uw stelling zit.
(grijpt schop uit Gaston's handen)

GASTON Willy...

WILLY Ik mag toch voortdoen hé?

GASTON Merci... kameraad...

WILLY Euh... 't is niks, 't is niks... Trakteert er mij eens een pint voor.

Gaston af. Willy begint te werken. Ondertussen : Fade out licht.

VIERDE TAFEREEL

Twee weken later.

De scène is een ogenblik leeg. Dan komt Willy op van kant bouw. Hij heeft een luidspelende radio bij zich. Hij zingt opgewekt mee. Hij zet de radio aan de kant maar laat hem spelen. Wast zijn handen, droogt ze af.

WILLY   *(roept naar boven, richting bouw)*
Gaston, `k ga om ons eten!

Willy gaat af straatkant. Dan komt Gaston op. Hij ziet er bekommerd uit. Naar radio, zet hem af. Wast zijn handen, droogt ze af. Zet zich neer, denkt na. Kort daarop komt Willy terug met een schaal met daarop een hoop boterhammen en een mandje met enkele flesjes -6- bier.

WILLY   Zie ne keer hier! Dat Joséken van ons is toch nogal een bijouken hé. Die legt ons nogal in de watten hé jong.
(zet schaal en mandje bier neer)
Boterhammen met kop en `k heb er ons een paar fleskes bier bijgekocht ook. Hier zie en laat het u smaken.
(ontkurkt een flesje en geeft het aan Gaston)

GASTON   `k Heb koffie mee.

WILLY   *(ontkurkt tweede flesje)*
Boterhammen met kop en daar koffie bij drinken zeker, onnozelen. Ge moest gij gene meegebracht hebben. Ge wist van gisteren wat Joséken ons ging gereed maken. Allée, begint er maar aan!

Gaston neemt zonder een woord te zeggen een boterham en eet.

WILLY   Awel, `k zeg dat dat ferm interessant is als g'een kot moet zetten nevens een café en surtout met een bazinneke gelijk ons Joséken.
(neemt boterham)
Allée, dat moest ze nu toch niet gedaan hebben hé. 't Is hare sluitingsdag en ze maakt voor ons eten gereed. Ah ja, en hier...
(diept uit zijn vest-broekzak een pot mosterd op)
Z'heeft ons ne pot mosterd meegegeven ook. En daar zou`k mijn ziel voor verkopen, zie. `k Ga er direct een goei pak opkletsen.
(neemt met mes -of voeger- een flinke portie mosterd en strijkt deze zwierig open op het vlees, proeft dan, trekt grimas)
Nondedju, en 't is straffe zenne.
(drinkt)
Moet gij gene mosterd hebben?

GASTON   Neen-ik.

WILLY   Ah ja, voor da`k het vergeet: g'hebt de complimenten van scherpe tet

GASTON   Wie dat?

- WILLY   Awel, scherpe tet... de kuisvrouw van hiernevens.
- GASTON   Ah... Zeg, wat namen geeft gij de mensen allemaal.
- WILLY   Is 't niet waar misschien? Die magere scherre. En ze vermagert nog met den dag. Z'is al zo mager en scherp dat, als g'er een brood naartoe smijt, het gesneëen terug komt.
(eet verder)
Sjeur jong, da's kwaliteit zenne.
(neemt nog een flinke hap, zegt den met volle mond, zo goed als onverstaanbaar :)
Zeg Gaston, de vrijdag als we ne pot gaan drinken gaan we Joséken nen bouquet bloemen meedoen... Hé? Is da goed?
- GASTON   `k Heb u niet verstaan, jong.
- WILLY   Ja lap... hij zit met zijn gedachten weer ergens anders.
- GASTON   Bah-`k en-doen, maar gij zit weer te moemelen met uwe mond vol.
- WILLY   *(heeft net opnieuw een flinke hap genomen, dus weer onverstaanbaar :)*
`k Zeg dat we Joséken ne bouquet bloemen gaan meedoen de vrijdag.
(slikt, dus nu verstaanbaar)
Of dat dat goed is?
- GASTON   Bah... ja...
- WILLY   `k Zal-ik er om gaan.
(drinkt)
- GASTON   Om wat?
- WILLY   Hoe, om wat? Zeg, ge zijt er weer mee aan 't rammelen hé. Moe'k z'u op een telloor geven, jong?!
- GASTON   Wat hebt ge nu eigenlijk gezegd? `k Heb-ik u nog niet verstaan zenne.
- WILLY   Kust nu mijn kloten.
(eet verder, kijkt dan naar Gaston die nu niet meer verder eet, maar bekommerd voor zich uit blijft staren, drinkt)
Zeg, maar wat hebt gij vandaag, jong? Ge zijt weer niet om aan te spreken.
- GASTON   `k Moet eens serieus met u klappen, Willy.
- WILLY   Allée vooruit... Maar eerst uwe mond leeg eten, anders versta'k u niet.
- Maar Gaston zwijgt en eet nu moeizaam verder. Willy observeert hem.*
- WILLY   Moet ge nu echt gene mosterd hebben?

- GASTON Bah neen-ik.
- WILLY Moete gij weten.
(*neemt boterham en een grotere portie mosterd*)
'k Zal-ik mij dan voor u wat pakken. Kunt ge geloven dat hij effenaf in mijne smaak valt.
(*kijkt op etiket*)
Benedictine. Awel, 'k ga mij dienen ook eens aanschaffen. Als ge daar wat van binnen hebt, staat ge helegans in vuur en vlam. En da's just wa'k vandoen heb. Surtout in 't weekend, bij de mokkes. In vuur en vlam. Benedictine is goed voor de pin!
(*eet verder, drinkt*)
Zeg, 'k heb daar gezien dat 't bij Joséken de zaterdag bakschieting is naar honderd kiekens. 'k Peins da'k er ne keer naartoe kom. We moeten da mens toch ook iets gunnen hé. Wat vindt gij d'ervan?
- GASTON Van mij moogt ge.
- WILLY Gij komt toch ook?
- GASTON Ge weet da'k-ik niet zomaar op café ga.
- WILLY Ai, nondedju, voor éne keer, allée toe... Tot een uur of elf en daarna ga'k alléén uit. Ah ja t'is zaterdag, 'k moet dan toch mijnen haan eens laten kraaien ook hé.
- GASTON 'k Blijf liever thuis.
- WILLY Jawatte jong, 't is thuis weer koek en ei zegt ge zelf, maar de ligt toch nog altijd ferm onder de sloef.
- GASTON 't Is dat niet. Maar dat zegt me niks.
- WILLY Komaan hé zeg, niet zeveren hé! Zo aan ons Heer zijnen baard trekken. En in den tijd dat we samen op school zaten? Hé? Als we brosten. Surtout bij dienen van geschiedenis, bij die jeannet...de vorecrosser zeiden we d'er tegen. Weet ge 't nog? De vorecrosser...
- GASTON Dat was in onzen jongen tijd.
- WILLY En in't leger dan? Milledju... en g'hebt gij mij nog leren drinken.
- GASTON Overdrijft ge nu niet? Ik u leren drinken.
- WILLY 't Zal niet zijn zeker. Maar ja, nu wilt ge dat persé allemaal vergeten. Anders zou dat hier vanbinnen nogal beginnen kriebelen. Ge zijt gij getrouwd en g'hebt gij 't spek aan uwe molen, jong. 't Spel is om zeep. Ons Gastonsken zijn pijp is uit.

Een korte stilte. Ze eten verder. Willy gulzig. Gaston moeizaam.

Gaston 'k Peins dat er nog andere pijpen zullen uitgaan.

- WILLY De mijne dan toch niet.
(bekijkt nu Gaston)
Wat wilt ge daar eigenlijk mee zeggen?
- GASTON Hebt ge gedaan met eten?
- WILLY Bah neen-ik begot. Zit gij me nu al af te jagen voor 't eten ook!
Hebt gij gedaan misschien?
- GASTON Ja'k.
- WILLY En g'hebt nog maar énen boterham op!
- GASTON `k Heb daarmee genoeg.
- WILLY Smaakt het u niet? 't Is toch goeie kop, zeker.
- GASTON Ja 't is goeien, maar ik kan geen beet meer naar binnen krijgen.
- WILLY Maar ge moet nog nen helen achternoen uw pens afdraaien en dat op énen boterham!
- GASTON Ja... mijn pens afdraaien...
- WILLY Gaston, ge zit precies op ne wier.
- GASTON Ja'k Willy, ja'k.
- WILLY 't Zal weer wat zijn. Zie, 'k ga-ik toch eerst nog ene pakken.
(neemt boterham, legt deze op zijn schoot, drinkt zijn flesje leeg)
Voilà en daar nog een goed pilske bij.
(ontkurkt een ander flesje)
- GASTON Geeft er mij ook eens een.
- WILLY `k Dacht dat ge koffie mee had? Of gaat g'u aan den drank begeven?
- GASTON Allée toe.
- WILLY Hier zie, dorstigen.
(geeft flesje aan Gaston, die drinkt, neemt een flinke portie mosterd, smeert, eet, drinkt, kijkt dan plots naar de radio)
Zeg, maar diene radio staat af. Nu hoor ik dat maar. Hebt gij die afgezet?
- GASTON Ja'k.
- WILLY Voor wat?
- GASTON Da's nu al een hele week dat gij diene radio overal meesleurt. Boven op de stelling en als ge vijf minuten naar beneden komt voor de mortel pakt g'hem ook al mee.

- WILLY Kunt gij daar niet tegen?
(*neemt radio en zet hem weer aan*)
Da's toch schone muziek?
- GASTON Zal wel.
- WILLY (*gaat weer zitten, radio bij hem*)
Allée, voor ne moderne mens gelijk gij.
- GASTON Mijne kop staat niet naar muziek. En zeker nu niet.
- WILLY Subiet zou'k nog geloven dat ge van den ouwe stempel zijt. Hoort ge dan liever Eddy Wally misschien?
- GASTON W'hebben wel een jaar zonder radio gewerkt.
- WILLY Maar nu hebben we ne nieuwen en we werken weer mét muziek. Basta. Met of tegen uw goesting.
Dat zijn arbeidsvitaminen, Gastonske... arbeidsvitaminen. En als 'k u zo bezig hoor, hebt gij die vitaminen dubbel en dik vandoen, manneke. 'k Zal-ik u dat zeggen. Allée hoor ne keer... is dat nu niet schoon?
(*zet radio luider*)
- GASTON Zeg, en ge moet dat zo luid niet zetten, jong. Wat minder is ook al goed.
- WILLY Maar nondedju, Gaston, wat hebt gij eigenlijk, jong? 't Is precies ne seriéuze wier waar dat g'op zit. Is dienen ambras thuis nu nog niet gedaan?
- GASTON Thuis is alles weer goed, Willy. Alles is bijgelegd.
- WILLY Wel dan.
- GASTON (*kijkt Willy aan*)
Maar 't gaat over u.
- WILLY Over mij?!
(*kijkt Gaston verwonderd aan*)
Awel, nu ga'k hem toch wat stiller zetten, zie.
(*zet radio stiller*)
En 'k heb al mee ne keer genen honger niet meer ook.
(*gooit zijn boterham op de schaal, kijkt naar de radio*)
Hola... just een schoon lieken.
(*neemt radio weer, plaatst die tegen zijn oor*)
'k Zal terwijl voort luisteren. Allée, voor de pinnen ermee. Wat heb ik u nu in de weg gelegd?
- GASTON Ge weet, Willy... ondanks dat er in ons land, allée overal, toch een zekere economische vooruitgang is... zéggen ze toch... toch is't voor ne kleine zelfstandigen zoals ik niet zo bijzonder.

- WILLY Da's mijn fout niet hé, jong.
- GASTON Ook in den bouw is er geen plaats meer voor kleine aannemerkes zoals ik.
- WILLY *(luistert ondertussen nog altijd naar de radio, tegen zijn oor aangedrukt)*
Trekt u dat niet aan, jong, kloten aan veg en vet worden.
- GASTON Ik trék mij dat wél aan!
- WILLY Awel, dan hebt gij ne serieuze slag van de molen. Maar wat heeft dat nu met mij te maken?
- GASTON Luistert, Willy...
- WILLY Wacht! Hoor ne keer!
(zet radio weer luider)
Zeg nu niet dat dat geen schoon muziek is hé.
- GASTON Willy, wilt ge nu eens luisteren, jong?
- WILLY Och, 't is al goed, 't is al goed. Ge zijt weer zo averechts als dat ge groot zijt.
- GASTON En zet dat af!!
- WILLY 'k En-doen... maar 'k zal hem wat stiller zetten.
(zet radio stiller)
Voilà en preekt gij nu maar voort, meneer pastoor.
- GASTON 't Is een heel ambetante affaire.
- WILLY Wacht!
(plaatst radio aan zijn ander oor)
Voilà nu kan ik u beter horen. Maar zevert maar luid genoeg hé.
- GASTON Willy, 'k heb slecht nieuws.
- WILLY Wacht!!
(neemt flesje bier)
Eerst diene mosterd doorspoelen, want mijn smoel staat precies in brand. Dedju is dat straffen bucht.
(ontkurkt flesje, drinkt, zet dan flesje weg)
Allée vooruit met de geit, ik luister!
(houdt radio weer aan zijn oor)
- GASTON *(zenuwachtig, staat op)*
Willy, 'k zal u uwen bon moeten geven.
(kijkt Willy aan, wacht zijn reactie af maar Willy luistert ongestoord verder naar de radio)
- WILLY Dit staat in de top dertig.

- GASTON Hebt ge g'hoord wa'k gezegd heb?
- WILLY Passeerde week nog op tv geweest.
(zingt mee met het liedje, stopt dan plots, bekijkt Gaston)
Awel Gaston, is dat alles wat ge te zeggen hebt?
- GASTON Is dat niet genoeg misschien?
- WILLY Meer als genoeg. Mag de radio nu luider? Want ik krijg hier stillekesaan de kramp in mijnen arm.
- GASTON Zeg, hebt gij me wel goed verstaan, jong?
- WILLY Peinst gij da'k doof ben misschien? G'hebt gezegd dat ge mij mijnen bon gaat geven.
- GASTON Awel?
- WILLY En gij peinst zeker da'k daar weer inloop. G'hebt mij al dikwijls genoeg foefkes wijsgemaakt.
- GASTON *(stemverheffing)*
Maar godverdomme, 't is geen foef !!! 't Is serieus ! 'k Moet u afdanken !
(rukt de radio uit Willy's handen, zet hem af, aan de kant)
- Een korte stilte.*
- WILLY *(kijkt verwonderd naar Gaston)*
Gaston...
- GASTON Willy... ik kan u niet langer gebruiken.
- WILLY *(staat verbouwereerd op)*
Hebt gij mij niet meer vandoen?
- GASTON Hier hebben we nog een week of drie ons werk. Tot zolang kunt ge blijven.
- WILLY En daarna?
- GASTON Niks.
- WILLY Hoe, niks? Maar wij gingen toch op de Grote Baan beginnen met die appartementen?
- GASTON Dat gaat niet door.
- WILLY Wablieft ?!
- GASTON Vertongen is gisteren t'onzent geweest. Hij is failliet.

WILLY Dan... dan is er niks meer na dit hier?

GASTON `k Heb nog wel een paar werkskes.

WILLY Wel dan.

GASTON Maar niet genoeg om verder met ne gast te werken. Bij Smekens moet ik een slaapkamer bij plasseren. Bij Zulma een muur uitbreken en verplaatsen; allée en nog wat van die zaken die`k anders van de winter dacht te doen.

WILLY En dat gaat ge nu doen zónder mij?

GASTON `k En-kan wel niet anders. `k Verdien er niet genoeg mee om u te betalen.

Een stilte. Willy drinkt zijn flesje leeg en neemt meteen een ander. Drinkt, zet zich neer.

GASTON `k Ben op van de zenuwen, Willy. Die appartementen zouden een schoon zaak geweest zijn en ik had die broodnodig. `k Heb samen met Ingrid tot een stuk in de nacht eens ons rekening gemaakt... alles goed en wel overwogen en... `k Ga d'er niet meer komen, Willy. `k Heb nog teveel lasten en schulden.

(loopt zenuwachtig rond)

`k Zag het wel al een tijdje aankomen. Maar ja, ik rekende op die appartementen van Vertongen. Allée, dit jaar zou`k er mij nog doorgeslagen hebben. Godverdomme... Willy... ik... `k mag er niet op peinsen.

(korte pauze, kijkt Willy aan)

Wete gij wel wat dat wilt zeggen : failliet?

(gaat zitten naast Willy)

En twintig jaar geleden was `k nochtans zo goed begonnen. Mij diep in de schulden gezet, maar `t ging. `t Ging gelijk als een fluitje van ne cent. Toen was er sprake van dat den bouw aan `t slabakken was, maar `k wou dat niet geloven. `k Had genoeg te doen.

WILLY Samen met mij.

GASTON *(kijkt Willy aan)*

Ja, samen met u.

(pauze)

`k Weet echt niet meer hoe dat `t nu verder moet. Tegen de naaste week moet ik weer een pak betalen en de laatste schijf is mij nog niet uitbetaald. `k Zal `t nu al van mijn spaarboekske moeten halen. Da's `t laatste... als ge aan uw boekske moet zitten.

WILLY `t Laatste, ja.

GASTON `k Ben er niet gerust in, Willy. Zie da`k op den duur ook nog mijn boelken zal moeten verkopen. Gelijk Vertongen voor heeft. Gelijk er den dag van vandaag zoveel zijn die enkele jaren geleden met veel courage en schoon vooruitzichten iets uit de grond hebben gestampt.

(pauze)

Hoe dat dat kan draaien en keren, hé. Ge gaat een lening aan en ge begint op uw eigen. En 't marcheert van in 't begin. Direct werk genoeg. Ge moet er al meteen ne gast bijpakken.

WILLY Ik... van den eersten dag.

GASTON Ja... gij...

WILLY Al twintig jaar.

GASTON Maar... dat blijft allemaal niet duren...

WILLY Dan komen de groten die de kleine zelfstandigen naar de kloten helpen. Just gelijk als er om den hoek geen gewoon klein winkelke niet meer is.

GASTON de economie gaat vooruit, maar als kleine zelfstandige staat ge aan de kant. Voor u geen werk niet meer.
(pauze, kijkt Willy aan)
Ik kan er niks aan doen, Willy... maar 'k moet.

Willy drinkt zijn flesje leeg. Staat op. Kijkt naar de bouw.

WILLY 'k Weet het, Gaston, 'k weet het. Mij afdanken is d'enige manier om u van den ondergang te redden. Den ondergang van u en van uw huishouden. 'k Weet het...

GASTON *(blik op uurwerk)*
't Is bijna tijd.

WILLY *(knikt naar de schaal)*
Allée, d'er zijn er nu nog nen helen hoop over. Moet ik die nu zo gaan weer dragen?

GASTON Ge moet toch diene plateau en diene mosterd gaan afgeven.

WILLY Joséken heeft er zo haar devoren aan gedaan en nu hebben wij er bijna niks van g'eten. 't Is proper!

Een ongemakkelijke stilte.

WILLY *(neemt een flesje bier)*
Hier, Gaston, drinkt eerst dat fleske nog uit, jong. 't Is 't laatste.
(ontkurkt flesje)

GASTON Pakt gij 't maar.

WILLY Neen-ik. 't Is voor u. Gij hebt het vandoen, gij.

Gaston neemt het flesje aan en drinkt. Een stilte.

- WILLY *(moedeloos, met handen in de zakken)*
Gaston... euh... hebt gij mij vanachternoen nog vandoen?
- GASTON Voor wat?
- WILLY `k Zou nen halven dag willen pakken.
- GASTON Nen halven dag?
- WILLY *(haalt schouders op)*
Bah... `k moet toch ander werk zoeken. `t Is dinsdag vandaag. De Streekkrant is juist uitgekomen. Ik kan er dan direct eens in zien. `k Ben dan misschien den eersten voor `t één of `t ander.
- GASTON Welja, `k hou u niet tegen. Ik kan `t hier wel alleen af.
- WILLY `t Zijn dan mijn laatste vier weken hier. Dat is dan mijnen vooropzeg.
- GASTON *(moeilijk)*
Ja... Willy...
- Een stilte.*
- WILLY Zeg, maar waarvoor hebt gij dat van de morgend niet gezegd? Dan had ik direct al kunnen gaan zoeken. Nu heeft iedereen De Streekkrant allang g'had.
- GASTON `k Moest het eerst zelf nog verwerken. `k Probeerde nog een oplossing te zoeken... maar.... d'er is er geen.
- WILLY *(loopt heen en weer, handen in broekzakken, schopt woedend op een steen)*
Godverdomme! De klootzakken! Ik voor nen anderen baas werken zeker! Nen ánderen... ne multi-miljonair! Nen dikke-nek-ondernemer die wel met honderd man in dienst heeft! En ik daar maar ne gewone nummer zijn! Niks van! Of gaan doppen! Dat kan ik ook niet zun. Thuis bij mijn meken zitten zeker! En ik ken mijn eigen hé, `k zou nen helen dag op café zitten en zuipen begot... zuipen...
- GASTON Echt Willy, het doet mij ook zeer, zenne jong. We kennen mekaar nu al zo lang. Maar `t gaat echt niet meer, Willy. `k Zou gaarne hebben da ge't begrijpt.
- WILLY Dat doe'k, Gaston, dat doe'k.
- GASTON Echt ?
- WILLY Bah ja'k, ik versta'k-ik u.
- GASTON `t Is maar omdat ik u ken.
- WILLY Ge moet met mij niet inzetten.

- GASTON Neen'k, maar ge begint al 't ijsberen en 'k weet wat dat wil zeggen.
- WILLY Nondedju! In wat voor ne wereld leven wij nu! Ze zijn hier bezig de mensen ferm aan 't arrangeren! Met al die computers en heel de kloterij!
- GASTON En ge moet u niet opsmijten ook, Willy. 'k Weet hoe ge zijt.
- WILLY *(roept)*
Ja'k godverdomme, 'k smijt mij op! 't Is toch waar zeker! Ze pakken de kleine zelfstandigen hier alles af! Alles! Maar die dikke legumen hun broodje is wel gebakken!!
- GASTON Willy, ge zijt best dat ge daar niet te diep op ingaat, jong.
- WILLY Ik kan dat niet af, zeg ik u! Da's onrechtvaardig en daar zou'k de muren van oplopen! Z'houden ons voor de zot hé, Gaston. Wij worden hier gewoon belachelijk gemaakt! En 'k weet-ik dat wel dat ge daar niet te diep op ingaat, 'k weet-ik dat wel! Maar ik kán dat zo niet laten! 'k Ben nu zo. Voor mij géén vooruitgang, ik ga áchteruit!! 'k Voel mij benadeeld en bestolen en dan kan ik niet anders dan mijn kas opfretten!
- GASTON Willy, weet ge wat ge kunt doen... ge zijt gesyndiceerd hé... ge kunt altijd op den bureau eens gaan klappen. Die mannen weten misschien een oplossing voor u...
- WILLY Syndicaat... syndicaat... die weten alles over werklóósheid maar niks over werken!
- Een stilte. Gaston drinkt, zet zijn flesje weg. Staat uiteindelijk op. Zucht.*
- GASTON 'k Ga beginnen.
- WILLY Dan... euh... Dan zal 'k maar gaan zeker?
- GASTON Ge moet gij dat weten. En als ge wilt moogt ge morgen terugkomen.
- WILLY Mág? Wilt ge daarmee zeggen da'k eigenlijk niet meer móet?
- GASTON Bah... pakt dat g'iets gevonden hebt in De Streekkrant en ge kunt direct beginnen, zoveel te beter voor u.
- WILLY Maar zal 't dan gaan alleen?
- GASTON Bah ja.
- WILLY Maar dan moet ge iedere keer naar beneden komen om uwe mortel... of die stenen... of voor gelijk wat. Dat gaat toch niet?!
- GASTON 'k Zal mijne plan wel trekken.

Een stilte. Willy aarzelt eerst even. Neemt dan zijn jas, trekt ze aan. Neemt radio en tas. Stopt radio in zijn tas.

WILLY 't Gerief dat van mij is, daar zal 'k dan wel eens om komen.

GASTON Willy... euh... komt vanavond eens langs 't onzent. Voor alles te regelen. Uw loon en zo...

WILLY Ja'k.
(aarzelt)
Allée... dan... euh... dan ga'k maar...
(kijkt naar de schaal boterhammen)
Moet ge nu echt geen meer hebben?

GASTON Neen-ik.

WILLY Maar g'hebt bijna niks g'eten.

GASTON 'k Zal niet verhongeren. Bon, 'k ga beginnen.
(wil weggaan, maar keert zich nog eens om)
Zeg, tot vanavond hé jong... en... veel chance hé Willy.

Gaston af kant bouw. Een stilte. Willy blijft verbouwereerd achter.

WILLY Zo in ene keer...

Willy neemt schaal, wil ermee weggaan maar stopt. Kijkt naar de boterhammen. Kijkt vervolgens naar boven naar de bouw.

WILLY (mompelt)
Maar ge moet toch iets eten, jong.

Willy gaat naar het berghok. Zet zijn tas neer en komt terug met de tas van Gaston. Opent ze en stop de overblijvende boterhammen erin. Zet tas terug. Kijkt nog eens naar boven. Neemt zijn tas en schotel en gaat weg richting straatkant, hoofd gebogen.

Fade out licht.

VIJFDE TAFEREEL

Drie dagen later. Vrijdagmiddag.

Gaston komt op van de kant bouw. Zelfde ritueel: handen wassen enz... Gaat dan zitten, neemt boterhammen en thermos uit zijn tas. Begint te eten.

Kort daarop komt Willy op van de straatkant. Hij heeft een kostuum aan, maar zijn hemd is gescheurd. Er zit ook bloed op z'n hemd. Hij is moe en dronken.

GASTON   *(kijkt verwonderd op naar Willy)*
Willy...

WILLY   *(stil, vermoeid)*
Dag Gaston...

GASTON   Hoe ziet gij eruit, jong?

WILLY   G'hadt mij zeker niet meer verwacht?

GASTON   Neen-ik. Vandaag toch niet meer.

WILLY   Ik kom u wat helpen.

GASTON   Ah zo.

WILLY   *(trekt z'n jas uit, gooit deze weg: kijkt Gaston aan)*
Zit gij weeral te fretten?

GASTON   't Is toch twaalf uur.

WILLY   Is 't al zo laat? 'k Peinsde dat 't nog maar een uur of tien was.
(kijkt en tikt op zijn horloge)
Z'is kapot.

GASTON   Willy, wat hebt ge voor, jong? Uw hemd...

WILLY   'k Heb gevochten vannacht.

GASTON   Ge zijt dan nog altijd niet naar huis geweest?

WILLY   Bah neen-ik begot. Ik kan thuis toch niks doen en daarbij, 'k heb goesting voor te werken... Hier. Mét u!

GASTON   Maar Willy toch...

WILLY   Hier... met u! Gelijk da'k al twintig jaar gewerkt heb.

Een stilte.

GASTON   Willy, waarvoor laat g'u toch zo gaan, jong?

- WILLY 'k Laat-ik mij niet gaan.
- GASTON Nee, 'k zie 't.
- WILLY 'k Heb just ne keer de bloemekes buiten gezet.
- GASTON De bloemekes buiten gezet? Ge zijt drie dagen en nachten weggeweest.
- WILLY Mag dat niet misschien? Dat moet toch gevierd worden! Den eerste keer in uw leven dat g'uwen bon krijgt. Den éérste keer!
- GASTON Ge moet dat zo niet oppakken, Willy. 'k Heb u gevraagd of dat ge 't zoudt begrijpen.
- WILLY Van mijnen beste kameraad dan nog wel.
- GASTON 'k Zeg 't u nog ne keer : ik kan niet anders. Verstaat dat nu toch!
- WILLY Ja'k, 'k versta 't...
(pauze)
En ge zijt zeker bij mijn meken geweest?
- GASTON Ja'k.
- WILLY Wat zei ze?
- GASTON Dat g'u dinsdag schoon opgekleet hebt en dat g'het afgestapt zijt... en... dat ge uw bankkaarten meegepakt hebt.
- WILLY Feestvieren kost geld.
- GASTON Hebt g'al g'eten?
- WILLY Neen'k.
- GASTON Ge kunt van mij wat krijgen.
- WILLY Kaas zeker?
- GASTON Nee, fricandon.
(reikt Willy een boterham aan)
Hier.
- WILLY (neemt boterham)
Merci.
(zet zich naast Gaston en begint te eten met lange tanden)
- Een stilte.*
- GASTON Zodus... g'hebt gevochten?

WILLY Yep!

GASTON Hoe is dat gekomen?

WILLY G'hebt er geen affaires mee.

GASTON Ah ja. Maar.... ik kan 't wel peinzen zenne. G'hebt d'één of d'ander mokke willen vastpakken en g'hebt klopp gekregen van haar lief of zo. Hé? Da's nog al voorgevallen hé Willy?

Willy zucht eens en eet verder.

GASTON Awel? Vertel ne keer, jong. Anders loopt g'altijd af als ne wekker. Hebt g'uw poten niet kunnen thuis houden?

WILLY Dat 't uw affaires niet zijn of hoort gij niet!

GASTON Oké
(*kijkt Willy aan*)
Smaakt het?

WILLY Nee.
(*geeft halve boterham terug*)
Hier, 'k moet uwen brol niet hebben.

GASTON Ook goed.
(*stopt boterham weg, reikt dan Willy zijn thermos aan*)
Wilt ge wat koffie drinken?

WILLY Is 't goeien?

GASTON 'k Weet niet of dat hij in uwe smaak zal vallen. Gij zijt nogal ne kieskeurigen. D'er is melk en suiker in.

*Willy neemt thermos aan en schenkt zich koffie in.
Drinkt maar spuwt onmiddellijk weer uit.*

WILLY Bwaak, hij trekt op niks.

GASTON Dacht ik wel.

WILLY Hier.
(*geeft thermos terug, Gaston stopt deze weg*)

Een stilte.

GASTON Waarvoor doet ge dat toch allemaal, Willy? Uw moeder is er 't hart van in.
(*pauze – Willy blijft voor zich uitstaren*)
Weet ge wat ge doet, jong? Gaat gij direct naar huis en kruipt in uw bed.

- WILLY *(staat moeizaam op)*
Neen-ik begot. `k Ben naar hier gekomen om te werken en `k ga-ik direct beginnen zie.
- GASTON `t Is nog altijd schafttijd.
- WILLY `k Moet mijn scha inhalen.
- GASTON Dat moet gij niét. Ik kan wel alleen voort.
- WILLY *(opgewonden)*
Ha, gij kunt alléén voort hé! Rotzak!
- GASTON Willy, `k heb u gezegd hoe dat `t zit.
- WILLY Ik peinsde dat ge nen andere kameraad waart zenne!
- GASTON `k Zeg `t u voor de laatste keer, Willy, en knoopt dat goed in uw oren: ik kan niet anders, d`er is geen werk meer voor ons tweeën.
- WILLY G`hebt gezegd da`k mocht terug komen om aan `t dees hier voort te doen. Awel, `k blijf bij u tot de laatsten dag!
- GASTON *(staat op, bij Willy, gemoedelijk)*
Dat kunt ge doen, Willy, ja. Maar vandaag kunt ge niet werken in de toestand dat ge zijt. Ga naar huis en kruip in uw bed. Rust een weekend goed uit en de maandag komt ge terug. Hé? Voor aan uw laatste weken te beginnen. Wij met ons tweeën. Oké? En wie weet, misschien valt er nog iets uit de bus. *(neemt Willy bij zijn arm)*
- WILLY *(trekt zich weg)*
Laat mij gerust! In wélke toestand ben ik dan wel? Hé?!
- GASTON Dat weet ge goed genoeg!!
- WILLY Zeg het maar! Zeg het maar!
- GASTON Willy, g`hebt teveel gedronken. Ge kunt bijna op uw benen niet staan.
- WILLY Heb ik weer gedronken?! Hé?! Da`s `t enige wat gij altijd kon zeggen over mij! Ge deed niet anders dan mij door te steken da`k dronk. "G`hebt weer gedronken, Willy" ... "Hoe is `t geweest van `t weekend, Willy? ... Weer zat geweest?"
- GASTON Is `t niet waar misschien?! Laat diene drank dan toch ne keer!
- WILLY *(buiten zichzelf)*
Gij hebt daar niks mee te maken! `k Heb altijd mijn werk gedaan! En wa`k daarna doe, dat zijn mijn zaken! En g`hebt niet bij mijn meken te komen!!

- GASTON Kalmeert u nu, Willy... toe...
- WILLY Mag ik misschien niet drinken als ze mij op straat zetten?! Hé?! Jáá... `k heb gedronken! Gezópen heb ik gedaan!!! Is 't nu goed?! Maar dat is uw fout!
- GASTON *(wordt nu ook nerveus)*
Willy alstublieft...
- WILLY *(luider schreeuwend)*
Uw foút zeg ik u!!!
- GASTON *(het wordt hem teveel, roept tegen Willy in)*
Maar ik kan er godverdomme zélf niet aan doen! Wilt ge dan ne keer uw zatte smoel houden?! `k Heb de laatste tijd veel meer in de miserie gezeten dan gij! Wete gij dat?! En drink IK?! Hé?! Drink ik?! Met al dienen ambras moet ik toch nog zien da'k toekom voor mijn vrouw en mijn kind! De kleinste eindjes moet ik aan elkaar knopen! Niet voor mij! Maar voor die twee thuis waar da'k verantwoordelijk voor ben! En ik WIL mijn verantwoordelijkheid oppakken!!
(loopt zenuwachtig rond)
En `k wil niét dat gij mij komt doorsteken da't mijn fout is da'k met gene gast niet meer kan werken. `k Zou 't godverdomme veel liever anders hebben! Verstaat ge mij?! Veel liever ànders! Peinst gij misschien da'k-IK dat voor mijn plezier doe, u afdanken?! Peinst gij misschien da'k-Ik daar niet mee inzit?! Wat hebt gij toch in uwe kop gestoken, jong?! Da'k u ne schop onder uw kloten geef om dan morgen al nen anderen aan te pakken?! Da'k u foefkes wijs maak en die appartementen tóch ga zetten zónder u?!
- WILLY 't Is onrechtvaardig.
- GASTON Ja, 't is onrechtvaardig hoe dat ze ons liggen hebben. Maar wij zijn niet d'éngste die onrechtvaardig behandeld worden. Wij zijn niet d'éngste die belogen en bestolen worden! Maar 't is nu zo! En ge moet vooruit! Ge moogt niet bij de pakken blijven zitten.
- WILLY Nu klapt ge zo, maar ge moest u hier overlaatst zien zitten hebben.
- GASTON `k Zit-ik ook in de put, zenne. En wel dieper dan gij. Ik kan er 's nachts niet meer van slapen. 't Is rekenen en cijferen. Maar moet ik daarvoor ophangen misschien?!
- WILLY Nee, ge wou scheiden.
- GASTON Dat was iets heel anders. En da's nu voorbij. Maar `k heb-ik ook ne keer ne slechten dag da'k mijne kop laat hangen. Wie niet van ons. Maar dat mag niet blijven duren. Ge moet er uzelf weer bovenop helpen. Of tenminste toch probéren. Op d'één of d'ander manier. Ge moet! En d'er zal wel ne keer nen tijd komen da't weer beter zal gaan.

- WILLY En gij gelooft dat.
- GASTON Jà'k, ik geloof dat!!! Omda'k dat WIL geloven! En dat geeft mij weer courage om toch nóg voort te ploeteren; om toch die kleine eindjes, ook al worden z'alsmaar kleiner en kleiner, om ze toch aaneen te blijven knopen! Maar dat doet gij niét! Gij hebt op slag uw geloof verloren, dát hebt gij gedaan! G'hebt den dinsdag eerst niet gereageerd. U juist opgesmeten. En dan zijt ge weggegaan. Gaan drinken. En aan den toog hebt ge uw geloof verloren. 't Geloof in uw toekomst, 't geloof in uzelf. En hoe meer dat uwe geest beneveld raakte hoe zwarter dat ge alles begon te zien. Geen geloof. Geen courage. Niks.
- WILLY Uw Ingrid had toch ook geen courage meer toen z'haar werk kwijt was.
- GASTON Da's just, maar daar zat nog wat anders tussen ook en dat weet ge.
- WILLY Op mijnen ouderdom kan ik zo maar aan geen werk niet meer geraken en dat weet gij.
- GASTON Probéér het dan tenminste!
- WILLY We worden hier allemaal kopken onder geduwd...

Een stilte. Gaston staat er een ogenblik nadenkend bij. Komt dan langzaam bij Willy.

- GASTON Misschien wel. Maar ge moet karakter genoeg hebben om uwe kop recht te houden. Ge zijt nen hele goeie gast, Willy. Ne plezanten om mee om te gaan en iemand waar dat ge als kameraad iets aan hebt. Echt waar. En een goeie werker. Nen hárde werker, jazeker. 'k Ben altijd content van u geweest. Maar ge láát u veel te gemakkelijk kopken onder duwen. Ge kunt u geen vuist maken. Ge zijt zo zwak als ge met tegenslag te kampen hebt. Ge zijt er niet tegen bestand. Dan laat g'u gaan. En op welke manier laat g'u dan gaan,hé?! Ik durf er mijne kop op verwedden dat e niét om 't Reclameblad geweest zijt. G'hebt géén werk gezocht. G'hebt er alleen op gedronken. Drie dagen en nachten lang. Van uw spaarrekening afg'haald om kunnen voort te drinken.
(pauze waarin hij zijn thermos neemt en zich koffie inschenkt)
't Is maar best dat gij niet getrouwd zijt, jong. Dat ge geen huishouden hebt. Want dan is er allicht al ne keer iets dat u tegenzit. En dan zoudt gij u ook altijd bezatten. Hadt gij in mijn schoenen gestaan, dan hadt ge nu al nen alcolieker geweest.
(drinkt koffie)
- WILLY (stil, met tranen in de ogen)
Gelijk mijn vader. Dat was dezelfde. Als er iets was, dronk hij ook en op den duur kon hij niet anders niet meer. 'k Heb zijn karakter peins ik. En als hij gedronken had was hij agressief...

- GASTON *(topt thermos weg, kijkt Willy aan)*
Gelijk als gij.
- WILLY En hij kon ook een paar dagen en nachten wegblijven. En als hij dan thuis kwam, sloeg hij mijn meken en dan moest ze met mij het huis uitvluchten of moesten we ons wegsteken in de kelder.
(met krop in de keel)
Hij heeft hem effenaf dood gedronken.
- GASTON 'k Ben blij dat ge dat zélf vertelt. Uw vader... hoe lelijk het ook klinkt... maar pakt dienen als voorbeeld hoe dat 't níét moet.
- WILLY Gaston, peinst gij da'k-ik ook zo zou zijn moest ik een vrouw hebben?
- GASTON *(bij Willy)*
Dat weet ik niet. Dat kunt gij alleen weten. Maar 'k hoop van niet.
- WILLY 'k Wil dat niet. 'k Wil diene gang niet opgaan. 'k Heb thuis genoeg gezien.
- GASTON *(legt vriendschappelijk hand op Willy's schouder)*
Dat moet niet ook, Willy. Er zijn andere middelen om uwe tegenslag te verwerken. Om te beginnen : respect hebben voor uw eigen.
- WILLY Ja, g'hebt gelijk. 't Trekt just op niks hetgeen da'k uitgestoken heb. En... 'k heb dan nog gevochten ook begot.
- GASTON Ge moet mij dat niet vertellen. Dat zijn mijn zaken niet. Maar als ge dan toch zo graag ne keer vecht, Willy, vecht dan in't vervolg eens meer tegen uw éigen! Dát is 't wat gij moet doen: tegen uw eigen opboksen in plaats van uzelf als ne zondebok te zien.
- WILLY *(kijkt Gaston in de ogen)*
'k Verdien eigenlijk slagen hé?
- GASTON *(glimlacht)*
Ja... dat verdient ge.
- WILLY Awel, sla me dan.
- GASTON Ik vecht niet tegen zwartkijkers.
- WILLY Toe... geef mij ne slag in mijn gezicht.
- GASTON 'k Verdien-ik eigenlijk evenveel slagen als gij.
- WILLY Ah, ge weet het toch. Allée toe... slaat...

Even kijken ze elkaar aan.

GASTON Oké. Hier dan.
(*slaat Willy op zijn wang*)

Beiden schieten in een lach.

WILLY Dat doet deugd.

GASTON En nu gij.

WILLY (*slaat Gaston*)
Voilà, kadée!!

Ze lachen.

WILLY Gaston, nondedju, weet ge wa'k-ik ga doen?

GASTON In uw bed kruipen en slapen.

WILLY Neen-ik.

GASTON Ge doet.

WILLY 'k Ga mijne lotto invullen. Nu direct. Mee een stuk in mijn kloten. En ik zal winnen! Zes punten zal ik hebben!

GASTON Allée gij.

WILLY En dan laat ik mij soignereren door de mokkes.

GASTON Da's een goed gedacht.

WILLY Sla me nog ne keer.

GASTON Hier.
(*slaat Willy*)

WILLY En als 'k miljonair ben ga'k op reis naar de Bahama's.
(*slaat Gaston*)

GASTON Naar 't Zilvermeer zeker.
(*slaat*)

WILLY En ik koop mij een sjieke villa mee nen hof gelijk een park en mee een zwemkom.
(*slaat*)

GASTON Ge kunt niet zwemmen.
(*slaat*)

WILLY En mee een dubbele garage.
(*slaat*)

GASTON G'hebt genen auto.
(*slaat*)

WILLY Ik koop mij ne Jaguar.
(*slaat*)

GASTON Ge kunt niet rijden.
(*slaat*)

WILLY En een ultramoderne muziekinstallatie.
(*slaat*)

GASTON G'hebt geen verstand van muziek.
(*slaat*)

WILLY Godverdomme!

GASTON Godverdomme!

Al vechtend grijpen ze elkaar vast en rollen ze over de grond. Willy ligt nu onder Gaston die hem in een wurggreep houdt.

GASTON En nu gaat ge naar huis hé, flierefluiter. Hebt ge mij verstaan?

WILLY Ja, chef.

GASTON 'k Zal u naar huis voeren en ge kruipt direct in uwen nest.

WILLY Tot uw orders, kapitein.

GASTON En g'houdt u wat kalm met 't weekend.

WILLY Yes sir!

GASTON En laat in 't vervolg eens zien uit welk hout ge gesneeën zijt.

WILLY All right!

GASTON En zulken droge lever niet meer.

WILLY Af en toe een beetje.

GASTON (*houdt hem steviger in wurggreep*)
Hebt ge mij verstaan?!

WILLY Auw! Zeg jong, ge knijpt mijn keel toe, barbaar!

GASTON Of dat ge mij verstaan hebt?!

WILLY Ja'k begot!

GASTON (*laat hem los, staat op en helpt de strompelende en kuchende Willy recht*)

- WILLY Allée kom, zot geval.
Of zát geval wilt ge zeggen zeker.
- GASTON Zot of zat...
(legt arm rond Willy's schouders)
Maar in ieder geval, ge blijft gij nog altijd mijnen beste kameraad
Voor 't leven.
- WILLY Voor 't leven?
- GASTON Jazeker... mijnen beste kameraad voor 't leven...
- WILLY Gaston jong...
(grijpt Gaston bij z'n haar en schudt hem kameraadschappelijk)
- GASTON Willy... leg het in 't vervolg anders aan boord hé jong.
- WILLY Ja'k.
- GASTON Zeg nu peins ik daarop, hoe dat gij mij ook af en toe mijn zaligheid
moest geven. Ge moest gij mij ook wel ne keer wakker schudden.
- WILLY Gelijk diene keer dat ge naar een advocaat wou stappen...
onnozelen...
- GASTON Da's een bewijs, Willy, dat we mekaar eigenlijk aanvullen. Peinst ge
dat ook niet?
- WILLY Twee handen op énen buik. Stan en Ollie...
- GASTON *(laat Willy los)*
Allée en doe nu uw vest aan.
- WILLY Weet ge wa'k ga doen, Gaston?
- GASTON *(helpt Willy bij het aantrekken van zijn vest)*
Uwe lotto invullen; dat hebt ge al gezegd.
- WILLY Dat ook. Maar... 'k ga op mijn eigen beginnen.
- GASTON Serieus?
- WILLY Ja. Ge gelooft mij niet, zeker?
- GASTON 'k Doen. 'k Geloof-ik u altijd. Dat weet ge toch.
- WILLY 'k Gaan een lening aangaan. Mijn meken zal wel borg staan voor mij,
ze moet zij wel.
- GASTON En wat gaat ge dan beginnen?
- WILLY Een dancing.

- GASTON Een dancing begot.
- WILLY Ja. Een mega-dancing. Kei-mega! Da's toch iets voor mij hé?
- GASTON Da's zeker dat. Da's iets waar dat gij voor in de wieg gelegd zijt.
- WILLY Gaston, als gij dan geen werk hebt, dan kunt ge bij mij komen beginnen, is 't goed?
- GASTON Afgesproken.
- WILLY Als garçon. Garçon Gaston. Arrah... dat klinkt nog goed ook.
(voelt aan zijn keel)
Of als buitenwipper, want gij kunt nogal knijpen zenne.
- GASTON Dat komt dik in orde. Bon, zijt ge gereed? Uw moeder zal content zijn dat z'u ziet.
- WILLY `k Moet just nog ne goeie naam vinden.
- GASTON Allée kom, want `k moet nog voortdoen vandaag.
- WILLY En dan ben-ik úwen baas. En ge zult er milledju niet goed van zijn zenne. Ge gaat gij naar mijn pijpen dansen. En niet te lang schafttijd pakken.
- GASTON Ja, kom...
- WILLY Gaat uw camionnet maar al keren. Ik kom direct.
- GASTON Wat gaat gij dan doen?
- WILLY Hier nog efkes rondkijken, want misschien kom ik van z'n leven niet meer op een bouwwerf.
- GASTON Willy... de maandag verwacht ik u.
- WILLY Niks van. Morgen ga-ik dat arransjeren voor die dancing. `k Weet waar dat er één over te pakken staat.
- GASTON `k Ga de camionnet keren.
(hoofdschuddend af)

Willy kijkt even rond, komt naar de hoop zavel. Neemt een schop. Men ziet dat hij het moeilijk krijgt. Plotseling steekt hij de schop met volle geweld weer in de zavel. Trekt z'n jas uit en gooit ze opzij.

- WILLY Neen-ik godverdomme! `k Ga-ik HIER voortwerken zeg ik u!
(kijkt naar boven, naar de bouw)
Ha, ge peinst da'k geen karakter heb hé?!

Willy gaat vastberaden af kant bouw. Kort daarop komt Gaston op.

GASTON Zeg, waar blijft ge nu?
(kijkt naar boven en schrikt)
 Willy?! Wat doet ge daar, jong?!

WILLY *(roept off)*
 `k Ga werken! Hiér is mijn plaats! Allée kom, brengt gij wat stenen naar boven!

GASTON Kom van die stelling! Da's veel te gevaarlijk gelijk ge zijt!!

WILLY *(off)*
 Ze kunnen allemaal de pot op! Ik werk voort! `k Heb poten aan mijn lijf en ik ga ze gebruiken!!! Ik WIL ze gebruiken!!! Ik ZAL voortwerken!!!

GASTON Kom daar af!!

WILLY *(off)*
 Wij zij nier niks op deze wereld!

GASTON Om de liefde gods, Willy, gebruik nu toch ne keer uw verstand!

WILLY *(off)*
 Wij zijn maar stront in hun ogen! Maar dat ze godverdomme niet peinzen da'k ga doppen! Mij smijten ze zo maar niet op 't straat! Niemand niet!!

GASTON *(luid roepend)*
 En ge moet daar zo niet rondlopen, jong! Zijt ge nu zot geworden?!

WILLY *(off)*
 De smeerlappen! De vlammenste godverdomse smeerlappen!!!

GASTON Willy pas op! Ge staat op de rand!!!

Plots hoort men een luide kreet van Willy gevolgd door een doffe slag.

GASTON *(schreeuwt)*
 WILLY !!!!!!!!!!!

Black-out

ZESDE TAFEREEL

Drie dagen later. Maandag.

Gaston staat aan de hoop zavel. Schop in de hand.

GASTON   Willy... g'hadt gelijk wat ge riep. Wij zijn hier niks op deze wereld.
                  't Kan zo met u gedaan zijn.
                  (schept wat zavel aan de kant, houdt dan op, kijkt naar de straatkant, met een zekere wrok :)
                  Maak u maar niet ongerust, meneer den architect, de villa zal op tijd af zijn. Ja, meneer Vercammen, dat zal ze. 'k Zal overuren kloppen. 's Morgens vroeg beginnen vanals dat 't klaar wordt tot 's avonds als 't donkert. Maar uw villa zal op tijd af zijn.
                  (schept wat zavel, kijkt nogmaals naar de straatkant, met krop in de keel :)
                  Alleen... de woensdag werk ik niet... dan...
                  (krijgt het moeilijk, tranen in de ogen)
                  ... dan ga'k naar de begrafenis van mijne kameraad
                  (wenend)
                  Mijnen beste kameraad... voor 't leven...

Met gebogen hoofd werkt hij verder.

Langzaam fade out licht
